

22. INTERNATIONAL PUBLIC ADMINISTRATION FORUM

20-22 October 2022 / Osmaniye Korkut Ata University

Forum Full-Text Book

ISBN: 978-625-6404-29-8

by IKSAD Publishing House

OSMANIYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ
İİBF SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ
22. ULUSLARARASI KAMU YÖNETİMİ FORUMU

22. INTERNATIONAL PUBLIC ADMINISTRATION FORUM

20-22 October 2022 / Osmaniye Korkut Ata University

Forum Full-Text Book

EDITOR IN CHIEF

Prof. Dr. Turgay UZUN

EDITORS

Assoc. Prof. Dr. Mehmet Burhanettin COŞKUN

Assist. Prof. Dr. Levent BÖRKLÜOĞLU

Assist. Prof. Dr. Cihan UZUNÇAYIR

ASSISTANT EDITORS

Res. Assist. Ferhat KARADEMİR

Res. Assist. Ömer KEHRİBAR

Res. Assist. Özlem KURU SÖNMEZ

Res. Assist. Satuk Buğra ÇETİNKAYA

Res. Assist. Şükrü BOZKURT

Res. Assist. Tuna SARAL

Res. Assist. Yasin ÇAM

Hakan Gökhan GÜNDOĞDU	KAMU YÖNETİMİNDE YÖNETİŞİM: YAYINLANMIŞ ÇALIŞMALARIN BIBLIYOMETRİK ANALİZİ	585
Erhan KAYA Mehmet Burhanettin COŞKUN	AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞINCA SUNULAN SOSYAL YARDIM MODELLERİNİN E-DEVLET ÜZERİNDEN ERİŞİLEBİLİRLİĞİNİN İNCELENMESİ	611
Ahmet Hikmet ZABUN	STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIKLARININ STRATEJİK KAYNAK YÖNETİMİ KAPSAMINDAKİ ROLÜ: KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ ÜZERİNDEN BİR DEĞERLENDİRME	622
M. Serdar ERBAŞ Doğan PEKER	KAMU PROJELERİNDE STRATEJİK YÖNETİM ARACI OLARAK İNSAN KAYNAKLARININ ETKİN YÖNETİMİ İÇİN ORGANİZASYON MODELİ ÖNERİSİ: MATRİS TİPİ TEŞKİLATLANMA	635
Mustafa ARSLAN	NÖRO-BİLİM YÖNTEMLERİNİN KAMU YÖNETİMİNDE UYGULANABİLİRLİĞİ	656

KAMU YÖNETİMİNDE YÖNETİŞİM: YAYINLANMIŞ ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Hakan Gökhan GÜNDOĞDU¹

Özet

Yönetişim yaklaşımı, paydaşlar arası katılım başta olmak üzere açıklık/saydamlık, hesap verebilirlik ve şeffaflık gibi ilkelerin kamu yönetiminde uygulanmasına önemli katkılar sağlamıştır. Özellikle, yönetişim anlayışının tesiri ile küresel ve yerel düzeyde müzakereci ve katılımcı demokrasinin uygulanmasına yönelik eğilimler ciddi düzeyde artış göstermiştir. Kamu yönetiminde yönetişim ise temel olarak, kamunun çok paydaşlı katılım ile çok boyutlu bir biçimde yönetilmesidir. Paydaşların birden fazla sayıda olması ve karar verme sürecindeki rolleri yönetişim sürecinin önemini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda demokratik katılım, paydaşlar arası eşitlik, koordinasyon, işbirliği ve uyum süreçleri kamu yönetiminde yönetişime etki eden unsurlardandır.

Bu çalışmada, yönetişim yaklaşımının ulusal kamu yönetimi literatürüne etkisi nitel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmektedir. Bu doğrultuda, kamu yönetiminde yönetişim konusu ile ilgili DergiPark ve YÖK Ulusal Tez Merkezi elektronik veri tabanlarındaki çalışmalar ele alınmıştır. Ayrıca çalışma kapsamında, 2002-2021 yılları içerisinde Türkiye’de kamu yönetiminde yönetişim konusunda yapılmış araştırmaların hangi amaçla gerçekleştirildiği ortaya çıkarılmaktadır. Bununla birlikte, ele alınan konunun yıllara göre nasıl değişkenlik içerisinde olduğu belirlenmekte, kamu yönetiminde yönetişim ile ilgili öne çıkan yönelimler ve bulgular literatür çerçevesinde değerlendirilmektedir. Elde edilen sonuçlara göre kamu yönetiminde yönetişim üzerine yapılan çalışmaların son üç yıl içerisinde artışta olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca, yönetişim ile ilgili teorik çalışmaların yaygın olması ve kamu yönetimi alanındaki çalışmaların ağırlıklı olması öne çıkan araştırma bulgularıdır. Bunun yanında, yönetişim çalışmaları diğer disiplinlerde de ele alınmıştır. Bu doğrultuda, yönetişim konusunun disiplinler arası bir özelliğe sahip olduğu kanıtlanmaktadır. Ele alınan çalışmanın, kamu yönetimi araştırmacılarına yönetişim konusunda bütünsel bir bakış açısı oluşturma ve gelecek araştırmalar için yol gösterici olma potansiyeli bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, Yönetişim, Bibliyometrik Analiz

GOVERNANCE IN PUBLIC ADMINISTRATION: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF PUBLISHED STUDIES

Abstract

The governance approach has significantly aided in the application of principles like accountability, openness, and transparency in public administration, particularly among stakeholders. The tendency toward implementing deliberative and participatory democracy at the global and local levels has greatly increased, particularly under the influence of the understanding of governance. Governance in public administration is basically the multi-dimensional management of the public with multi-stakeholder participation. The existence of multiple stakeholders and their participation in the decision-making process highlights the significance of the governance process. The factors that affect governance in public administration in this context include democratic participation, stakeholder equality, coordination, cooperation, and harmonious processes.

In this research, bibliometric analysis, a qualitative research technique, is used to analyze how the governance perspective has affected the literature on national public administration. Studies on the topic of governance in public administration from the electronic databases of the YÖK National Thesis Center and DergiPark are discussed in this direction. Moreover, this study reveals the objectives for which governance in public administration researchs was conducted in Turkey between the years of 2002 and 2021. Furthermore, it is determined how the topic in question varies according to the years, and the prominent trends and findings about governance in public administration are assessed within the context of the literature. According to the results obtained, it has been observed that the studies on governance in public administration have increased in the last three years. Other significant study findings include the predominance of studies in the field of public administration and the frequency of theoretical studies on governance. In addition, governance studies have also been addressed in other disciplines. This demonstrates the interdisciplinary nature of the governance topic. The

¹ Arş. Gör. Dr., Anadolu Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, hakangokhangundogdu@anadolu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0656-4152

study has the potential to create a holistic perspective on governance for public administration researchers and to be a guide for future research.

Keywords: Public Administration, Governance, Bibliometric Analysis

1. GİRİŞ

Kamu yönetiminde yönetim, kamu yönetiminin işleyişinde ve kamu kaynaklarının yönetilmesinde katılımcı ve uzlaşmacı bir yönetim sürecine vurgu yapmaktadır (Gündoğdu, 2019). Yönetişim yaklaşımının temelinde hiçbir aktörün tek taraflı ve doğrudan politikalara karar verme ve uygulama gücüne veya yetkisine sahip olmadığı, çok aktörlü katılımın öncelendiği bir yönetim anlayışı bulunmaktadır (Özer, 2006). Kavramsal açıdan yönetim hem kamu sektörü hem de özel sektördeki kişi ve kurumların ortak kaygılarını yönetme biçimleri olarak adlandırılmaktadır (Commission on Global Governance, 1995). Buna ek olarak yönetim, “yönetim süreci içerisinde farklı ağ yapılarının koordine edilmesi” olarak tanımlanmaktadır (Tortop vd., 2017). Dolayısıyla, yönetim yaklaşımında çeşitli veya çatışan çıkarların dikkate alınması ve işbirliğine dayalı yönetim süreçlerine vurgu yapılmaktadır (Commission on Global Governance, 1995).

Yönetişim yaklaşımında ulusal, bölgesel, yerel, siyasal, sosyal, baskı ve çıkar gruplarının yanı sıra özel ve kamu kuruluşlarından oluşan ağların yönetilmesine önem verilmektedir (Özer, 2006). Bu bağlamda, kamu yönetiminde demokratik, mali ve idari bakımdan tek merkezde olmayan karar alma ve yönetme süreçleri teşvik edilmektedir. Özellikle yönetim yaklaşım ile karar alma ve uygulama sürecinde ilgili paydaşların yönetime katılımı ve yönetimde açıklığın, şeffaflığın ve hesap verebilirliğin sağlanması hedeflenmektedir.

Yönetişim, temel olarak yönetimin karşılıklı etkileşim ve açık ilkelere dayandığını öne süren yeni bir yaklaşım olarak ortaya çıkmıştır (Rhodes, 1996). Yönetişim ile ilgili gelişmeler incelendiğinde, kavramın ilk kez 1989 yılında Dünya Bankası (World Bank, 1989) tarafından Afrika'daki ekonomik, siyasal ve yönetsel gelişmeleri değerlendirmek için kullanıldığı göze çarpmaktadır. Devam eden süreçte Dünya Bankası'nın ele aldığı ülke raporlarında, yönetim “anahtar” bir kavram olarak görülmüş ve diğer uluslararası kurumlarda kavramı benimsemişlerdir. Ayrıca, yönetim ile Yeni Kamu Yönetimi (YKY) düşüncesi kalkınma ve iyi yönetim için gerekli unsurlardan biri olarak kullanılmıştır. Bu kapsamda 1990'lı yıllarda, akademik literatürde KYK düşüncesini destekleyen bir “yönetişim” yaklaşımı ön plana çıkmıştır (Gündoğdu, 2020). Dolayısıyla, yönetim yaklaşımı arka planında siyasiler, bürokratlar ve vatandaşlar arasındaki ilişkileri yeniden yapılandıran KYK düşüncesi ile ilişkilidir (Özer, 2005; Ergen, 2012; Memişoğlu & Kalkan, 2016; Gündoğdu, 2020). KYK düşüncesinin temel çıkış noktası, 1980'lerde kamu sektörünü modernize etmek için ortaya atılan adımlardır. Bu kapsamda, kamu yönetiminde rekabet, performans standartları, denetim ve ölçüm, çıktı ve müşteri odaklılık gibi unsurlar uygulamaya konulmuştur. KYK düşüncesinin temel stratejik unsurları şunlardır (Osborne & Plastrik, 1997):

- Tüm paydaşlar arasındaki ilişkilerde şeffaflığın ve hesap verebilirliğin sağlanması,
- Özelleştirme ve performans ölçüm sistemleri gibi piyasa mekanizmalarının kullanılması böylece rekabet baskısı ile bürokratik yapının etkinleştirilmesi,
- Yönetimde etkin ve etkili uygulamaları desteklemek için özelleştirme gibi kuralsızlaştırma (deregulation) girişimlerine önem verilmesi,

Bu stratejik unsurlar, ülkelerin kamu yönetimi reform stratejilerinde uygulama alanı bulmuştur. Bu bağlamda, hükümet ve kamu kurumlarında kamu yönetimi işlevlerinin özelleştirilmesi, kamudaki üst düzey yöneticilerin performans hedeflerinden sorumlu tutulması,

kamu sektöründe üretkenliğin ve etkinliğin ölçülmesi için yeni süreçlerin oluşturulması gibi yönetimde yeniden yapılanmaya yönelik gelişmeler uygulamaya konulmuştur (Barzelay 1992; Kearns 1996). Bununla birlikte, her yaklaşım gibi YKY’de eleştiri konusu olmuştur. YKY’ye yöneltilen temel eleştirilerden biri anayasa, mevzuat, egemenlik anlayışı ve kamu yararı ile piyasa sistemini birbirine yakınlaştırması diğer bir ifade ile kamu sektörü ile özel sektörü birbirinden ayıran unsurları dikkate almamasıdır (Boston vd., 1996; Rosenbloom, 1998). Diğer bir eleştirisi ise YKY’nin yerleşik bürokratik modele sahip olmayan ülkelerde özelleştirme yoluyla yolsuzluğun artmasına katkı sunmasıdır. Ayrıca kuralsızlaştırma (deregulation) girişimlerine bağlı olarak söz konusu ülkelerde patronaj (vesayet) sisteminin popüler bir hale gelmesine yol açtığı ile ilgili değerlendirmelerde yapılmıştır (Samaratunge vd., 2008). Öte yandan, YKY ile ilgili belli başlı konularda olumsuz değerlendirmeler yapılsa da söz konusu düşüncenin kamu yönetimine getirdiği yenilikçi ilkeler, “yönetimde paradigma değişimi” olarak kabul edilmiştir (Hood, 1991; Osborne & Gaebler, 1992; Pollitt, 1993). Özellikle, YKY’nin öne çıkmasında özel sektör yönetim tekniklerinin kamu yönetimine adapte edilmesinin önemli bir rolü vardır. YKY ile benzer bir biçimde, yönetim yaklaşımı da yönetim anlayışındaki geleneksel görüşe karşı yenilikçi ilkeler önermektedir. Özellikle yönetim ile yönetim sürecinde çok düzlemli ve çok aktörlü katılıma önem verilmektedir. Dolayısıyla hem YKY hem de yönetim yaklaşımı yönetim anlayışının değişim ve dönüşüm göstermesine katkıda bulunmuştur. Bu bağlamda, YKY düşüncesi ile benzer bir biçimde yönetim yaklaşımı da aşağıdaki hususları önceleyen özelliklere sahiptir (Stoker, 1999; Keping, 2018):

- Yönetişim, devlet yönetiminde hükümetin tek merkezi güç olmadığını belirtmektedir. Özellikle, kamu otoritesindeki karar alma ve uygulama süreçlerinde katılımcı bir yönetim anlayışının tesis edilmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır.
- Yönetişim yaklaşımının bir özelliği olarak devlet, münhasır sorumluluk alanlarındaki kamusal işlerin yürütülmesinde özel sektör kuruluşlarını yetkilendirilebilir. Dolayısıyla, yönetim yaklaşımının etkisi ile kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum arasındaki ilişkiler daha yoğun bir biçimde ele alınmaktadır.
- Yönetişim yaklaşımı, kamu yönetimi için sorumlulukların paylaşımında yerel yönetim ağlarına önem vermektedir. Bu kapsamda, yönetim sürecinde yürütme organı ile özerk ve kendi kendini yöneten aktör ağları arasındaki ilişkilerin gelişmesine destek verilmektedir.

Yukarıdaki özelliklere ek olarak, yönetim yaklaşımı içerisinde bir dizi kuralların ve faaliyetlerin yürütülmesinden ziyade yönetim sürecine odaklanılmaktadır. Bu süreçte, kontrolden ziyade aktörler arası sürekli iletişim ile etkileşime dayalı koordinasyonun sağlanmasına önem verilmektedir (Commission on Global Governance, 1995; Gençkaya ve Gündoğdu, 2017; Gündoğdu, 2020). Ayrıca, yönetim yaklaşımı katılımcı ve demokratik yönetim konusunu ve “iyi yönetim” ilkelerini öne çıkarmıştır. Özellikle bu ilkelerin ortaya çıkmasında yönetim özelliklerinin kalkınma sonuçları üzerindeki olumlu etkisini vurgulayan akademik çalışmalar ile çeşitli sayıdaki uluslararası kuruluşların, düşünce kuruluşlarının ve sivil toplum kuruluşlarının olumlu yönde etkileri olmuştur (Fritzen, 2008). Özetle ifade etmek gerekirse, akademik yazında yönetim yaklaşımı yönetimde değişim ve dönüşüm kaynağı olarak görülerek literatüründe yaygın bir biçimde kullanılmıştır. Ayrıca hem literatürdeki hem de farklı alanlardaki çalışmalara da kaynaklık etmeye devam etmektedir. Bu kapsamda, bu çalışmanın amacı “yönetişim” başlığı ile kamu yönetimi alanındaki lisansüstü tezleri ve atıf indekslerine giren araştırma makalelerindeki ortak yönleri bulmak ve literatürün nasıl şekillendiğini ortaya koymaktır. Bu bağlamda çalışmanın önemi, “Kamu Yönetiminde Yönetişim” kavramının ortaya çıkmasından itibaren alandaki gelişmelerin zamansal ve tematik

olarak görülebilmesi, disiplinin belirli dönemlerdeki gelişimi hakkında fikir sahibi olunabilmesi adına önemlidir.

Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde kamu yönetiminde yönetim yaklaşımının önemi ile ilgili çalışmaların tespit edilmesi ve kullanılan yöntem olan Bibliyometrik analiz hakkında bilgi verilmekte ve hazırlık aşamasında veri setlerine dair kararlar aşamalı olarak sunulmaktadır. İkinci bölümde elde edilen verilere ilişkin bulgular ortaya konulmakta ve değerlendirilmektedir. Son bölümde ise kamu yönetiminde yönetim çalışmalarına ilişkin genel bir değerlendirme, sonuç ve önerilere ilişkin tespitler yer almaktadır.

2. ÇALIŞMANIN METODOLOJİSİ

2.1. Bibliyometrik Analiz

Bibliyometrik özellikle bilimsel içeriklerle ilgili olarak belirli bir alan ve zamana ilişkin yayınlar arasındaki ilişkileri analiz etmek için elde edilen veriler ile istatistiksel yöntemlerin kullanılmasıdır (Pritchard, 1969; Alfonzo vd., 2014). Bu çalışmalarda konular, yıllar, ülkeler vb. bilgi içeriklerinden elde edilen veriler ile istatistiki bilgiler oluşturulmaktadır.

Bibliyometrik araştırmalar belli bir zamandan günümüze kadar yapılan araştırmalardan çıkarım yaparak, geleceğe yönelik tahminde bulunma amacını da taşımaktadır. Bibliyometrik analiz esas olarak çalışma kapsamına dâhil edilen yazarları, atıfları, kaynakları, anahtar sözcükleri, konuları, üretildikleri kurumları ile yayın yılları gibi bilgilerden oluşmaktadır (Van Raan, 2005; Tabak vd., 2016). Birçok araştırma alanında bir dizi araştırmacının ve belirli bir makalenin etkisini ortaya çıkarmak veya o alandaki etkili makaleleri tespit etmek için bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmaktadır.

Bibliyometrik analizler, kullanılan farklı bilgi türlerine bağlı olarak çeşitli analiz yöntemlerinden oluşur (Van Raan, 2005). En yaygın olanları atıf analizi, ortak atıf analizi, bibliyometrik eşleme ve ortak kelime analizidir (Van Eck & Waltman, 2014). Bununla birlikte, bir araştırma disiplininin entelektüel temelini belirlemek için bibliyometrik analiz kullanmanın çeşitli yönlerden faydaları bulunmaktadır. İlk olarak, bu araştırmalarda bir bilim dalında yapılmış çalışmaların profili yani genel görünümü belirlenmekte, diğer bir ifadeyle çalışma alanının mevcut durumu, kapsamı, yönelimi, gelişimi ve odak noktası tespit edilebilmektedir. İkinci olarak bu araştırmalar, disiplinler arası çalışmalarda yıllar bazında eğilimin gelişimini ve dergilerin ilgi gösterdiği konuları ortaya çıkarmaya yardımcı olmaktadır. Son olarak, bu araştırmalar ile akademisyenlerin ve araştırmacıların çalışma alanları ve güncel eğilimleri ortaya çıkarılmaktadır. Bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak elde edilen diğer avantajlar ise; araştırmacıların literatürü keşfetmelerinin kolaylaşması ve en çok atıf alan alanları, yazarları ve yayınları ortaya çıkarmasıdır. Ayrıca, veri miktarının azami seviyeye ulaştığı ve karmaşıklaştığı günümüzde, faydalı bilgileri tasnif edip düzenleme, daha basit ve anlaşılır hale getirme gibi olumlu özelliklere de sahiptir. Elde edilen bu avantajlar sebebi ile araştırmacılar iklim değişikliği (Haunschild vd., 2016), sosyal medya (Leung vd., 2017), inovasyon (Fagerberg vd., 2012), enerji yönetimi (Zhang vd., 2015), kamu politikası (Tabak vd., 2016), kamu yönetimi çalışmalarının eğilimi (Ayhan vd., 2021), akıllı şehirler (Guo vd., 2019) ve dijital dönüşüm (Chawla & Goyal, 2022) gibi birçok alanda bibliyometrik analiz yöntemini kullanarak değerlendirmelerde bulunmuşlardır. Dolayısıyla, bu çalışmada bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak kamu yönetiminde yönetim üzerine yayınlanmış çalışmalar hakkında bilgi verilecektir.

2.2. Çalışmanın Amacı, Örnekleme ve Sınırlılığı

Bu çalışmada “kamu yönetiminde yönetim” üzerine yapılan çalışmaların eğilimi tespit edilmektedir. Bu amaçla DergiPark ve Ulusal Tez Merkezi’ndeki “yönetişim” başlığında geçen toplam 543 çalışma araştırmaya dahil edilerek nitel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik analiz ile incelenmiştir. Çalışmanın temel araştırma sorusu, “Yönetişim” çalışmalarının mevcut gelişimi ve alan yazındaki dağılımlarının hangi yönde olduğunun tespit edilmesidir. Bununla birlikte, çalışma ile ilgili ikinci araştırma soruları da aşağıda yer almaktadır:

- Yönetişim ile ilgili çalışmaların yıllara ve konulara göre dağılımı nasıldır?
- Yönetişim makalelerinde kullanılan anahtar kelimelerin dağılımı ve yıllara göre değişimi nasıldır?
- Yönetişim makalelerinde kullanılan araştırma yöntemlerinin dağılımı hangi yöndedir?
- Yönetişim makalelerinde en çok atıf alan çalışmalar ve yazarlar hangileridir?

Çalışma örnekleme içerisinde makaleler için Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM) çatısı altında bulunan DergiPark elektronik veri tabanı tercih edilmiştir. Lisansüstü tezler için ise, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında bulunan ve tam metin erişimine izin verilen akademik çalışmalardan yararlanılmıştır. Bu bağlamda çalışma, 2002-2021 yılları arasında DergiPark’ta yayımlanan 225 makale ve Ulusal Tez Merkezinde yayımlanan 318 lisansüstü tez olmak üzere toplam 543 akademik çalışma ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca, akademik çalışmaların kümesi, yukarıda bahsedilen elektronik kaynakların arama motorları kısmına “yönetişim” anahtar kelimesi yazılarak daraltılmıştır. Araştırma kümesi sistematik bir şekilde taranmış ve ortaya çıkan akademik çalışmaların fazla sayıda olması sebebi ile çalışma başlıklarında yalnızca “yönetişim” ibaresi geçen tez ve makaleler değerlendirme kapsamına alınmıştır.

2.3. Çalışmanın Metodolojisi

Çalışma yöntemi dört temel safhada gerçekleşmektedir. Bu kapsamda sırasıyla, veri elde etme, veri ön hazırlığını ve araştırma sınırlılığını belirtme, analiz yapma, temel analiz bulgularını yorumlama ve değerlendirme olmak üzere dört temel aşamada çalışma ele alınmaktadır.

İlk olarak, bibliyometrik analiz yapabilmek için ihtiyaç duyulan makalelere DergiPark’ın (<https://dergipark.org.tr/tr/>) bibliyografik veri tabanına erişim sağlanarak arama ekranına “title: Yönetişim AND pubyear:2004” yazılarak elde edilen makaleler üzerinden bibliyografik veriler toplanmıştır. Yönetişim ile ilgili makale verilerinin 2004 yılından itibaren başladığı tespit edilmiştir. Devam eden yıllara ilişkin aramalar, “title: Yönetişim AND pubyear:2005” “title: Yönetişim AND pubyear:2021” yazılarak elde edilmiştir. Tezler ise YÖK Ulusal Tez Merkezi’nin (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>) internet sitesinden erişim sağlanmıştır. Bu kapsamda, yıllara göre “yönetişim” başlığına sahip olan tezler incelenmiştir. İkinci olarak, araştırma kapsamında 2002-2021 yılları içerisindeki lisansüstü tezler ve makaleler veri olarak kullanılmıştır. Veri ön hazırlığı aşamasındaki belirlenen çalışmaların başlıkları “yönetişim” anahtar sözcüğü ile makaleler ve lisansüstü tezler taranarak ve bu sözcüğe kalıp halinde sahip olan 543 sayıda çalışma olduğu tespit edilmiştir.

Bu veriler, 13.10.2022 tarihinde ilgili veri tabanlarına erişim sağlanarak elde edilmiştir. Elde edilen veriler, Tablo 1’de sunulmuştur. Söz konusu veriler, tabloda başlık ve yayın yıllarına göre sıralanmış, konu ile alakalı olarak dikkatlice incelenerek kontrol edilmiştir. Yazım yanlışları, kodlama hataları düzeltilmiş ve veri analize hazır hale getirilmiştir. Bu kapsamda Türkiye’de yönetim üzerine yapılan lisansüstü çalışmalar incelendiğinde, 2002 yılından günümüze toplam 318 adet “yönetişim” başlıklı lisansüstü çalışma yapılmış, 225 adette ise makale çalışması yazarlar tarafından ortaya konulmuştur (Tablo 1).

Tablo 1: 2002-2021 Yılları Arasındaki Yönetişim Başlığına Sahip Çalışmaların Dağılımı

Yıl	Yüksek Lisans	Doktora	Makale	Toplam
2002	2	-	-	2
2003	1	-	-	1
2004	2	3	1	6
2005	6	2	1	9
2006	13	3	2	18
2007	3	5	3	11
2008	9	2	2	13
2009	5	6	-	11
2010	8	2	6	16
2011	8	6	9	23
2012	11	4	6	21
2013	10	6	12	28
2014	10	1	13	24
2015	10	5	19	34
2016	12	6	16	34
2017	18	7	9	34
2018	16	4	23	43
2019	34	14	32	80
2020	18	10	36	64
2021	25	11	35	71
Genel Toplam	221	97	225	543

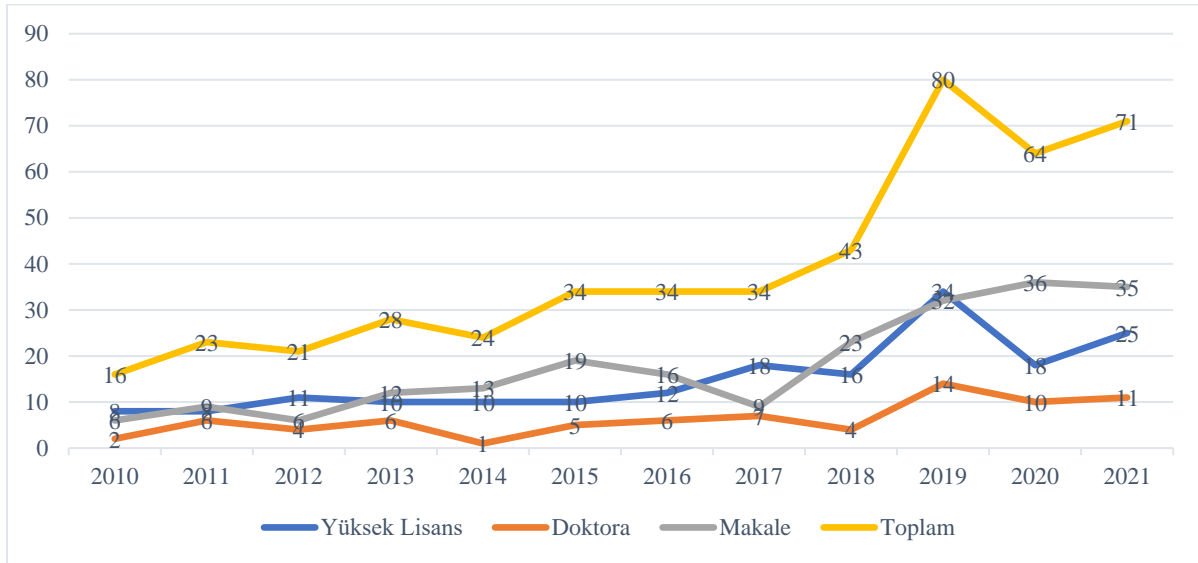
Kaynak: (YÖK Ulusal Tez Merkezi ve DergiPark Akademik, 2022).

Araştırma sınırlılığı aşamasında, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında “yönetişim” ile ilgili lisansüstü tezlerin, 2002 yılından itibaren erişime açık olduğu belirlenmiştir. Bu sebepten, araştırma dönemi 2002-2021 yılları içerisinde hakemli dergi makaleleri ve lisansüstü tezler olarak sınırlandırılmıştır. Ayrıca kitaplar, kitap bölümleri, araştırma notları vb. çalışmalar ile Web of Science ve Scopus gibi uluslararası veri tabanları çalışma kapsamına dahil edilmemiştir. Daha sonra, ön hazırlık işlemlerinden geçirilen veriler ilgili özelliklere göre analiz edilmiştir. Akabinde ortaya konan analiz sonuçları, çalışmanın amacına uygun olarak değerlendirilmiştir.

2.4. Bibliyometrik Analiz Bulguları

Yönetişim alanında birçok yazarın çalışması bulunmaktadır. Çalışma ile ilgili analiz bulguları, 13.10.2022 tarihinde ilgili veri tabanlarına erişim sağlanarak elde edilmiştir. Bu bölümde, çalışmanın yöntem kısmında belirtilen özelliklerin (çalışmaların yıllara ve konulara göre dağılımı, anahtar kelimelerin dağılımı ve yıllara göre değişimi, araştırma yöntemlerinin dağılımı ve en çok atıf alan çalışmaların ve yazarların tespit edilmesi) analiz edilmesi ile ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir. Bu kapsamda, Grafik 1’de 2010-2021 yıllarındaki “yönetişim” başlığına sahip çalışmaların yıllara göre dağılımı yer almaktadır.

Grafik 1: 2010-2021 Yılları Yönetişim Başlığında Yayımlanan Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

Yönetişim başlığında yapılan çalışmaların yıllara göre dağılımı incelendiğinde 2010 ve 2014 yılları arasında yapılan çalışmaların durağan seyirde olduğu, 2015, 2016 ve 2017 yıllarında eşit sayıda olduğu, 2018 yılından itibaren önemli derecede ivme kazandığı ve 2019 yılında en üst seviyeye ulaştığı gözlemlenmiştir. Ayrıca 2019, 2020 ve 2021 yılları içerisinde ilgili çalışmaların yayımlanmasının görece arttığı ve 2021 yılı itibariyle artış eğilimini sürdürdüğü görülmektedir. Benzer biçimde yönetim ile ilgili yayınlanan makalelerin 2018'den itibaren ivme kazandığı ve 2020'de en üst düzeye ulaştığı gözlemlenmektedir. Doktora, yüksek lisans ve makale çalışmaları göz önünde bulundurulduğunda, 2019 yılında her üç kategoride en yüksek sayıda yayın yapıldığı tespit edilmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, son yıllarda yönetim alanındaki çalışmaların Türkiye'deki akademisyenler ve araştırmacılar tarafından yaygın olarak ele alındığı söylenebilir. Bununla birlikte, yayınlanan çalışmaların Anabilim Dallarına göre dağılımı Tablo 2'de sunulmaktadır.

Tablo 2: Yönetişim ile İlgili Makalelerin ve Lisansüstü Tezlerin Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Anabilim Dalı	Lisansüstü Toplam	Makale Toplam	Toplam
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	143	107	250
İşletme	43	32	75
Ekonomi/Finans	36	30	66
Uluslararası İlişkiler	33	12	45
Şehircilik ve Bölge Planlama	16	4	20
Halkla İlişkiler	9	10	19
Eğitim ve Öğretim	12	5	17
Hukuk	7	6	13
Maliye	-	10	10
Bilgisayar Mühendisliği	5	-	5
Diğer	14	9	23

Genel Toplam	318	225	543
--------------	-----	-----	-----

Kaynak: (YÖK Ulusal Tez Merkezi ve DergiPark Akademik, 2022).

Yönetişim üzerine yayımlanan 318 lisansüstü tez çalışması ve 225 makale çalışması Anabilim Dalları bakımından analiz edilmiştir. Bu bağlamda, örneklem dahilindeki çalışmaların %59'u lisansüstü eserleri, %41'i ise makale olarak ele alınan eserlerdir. Bununla birlikte, bu çalışmaların toplamda 10 farklı Anabilim Dalında yazıldığı ortaya konulmuştur. Buna göre, yönetim çalışmalarının 250'si (%46) Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi (SBKY) Anabilim Dallarında yazılmıştır. SBKY alanındaki bu çalışmaların 29'u doktora, 114'ü yüksek lisans ve 107'si makale çalışmasıdır. Akabinde yönetim ile ilgili işletme, ekonomi/finans ve uluslararası ilişkiler alanındaki çalışmalar sırasıyla diğer öne çıkan alanlardır. Öte yandan, yapılan tez çalışmalarının ve makalelerin farklı Anabilim Dallarına yayılması yönetim konusunun interdisipliner bir alana sahip olduğunu kanıtlamaktadır. Tabloda belirtilen alanlar dışında yönetim ile ilgili olarak sosyoloji, hemşirelik, bilim ve teknoloji, çevre mühendisliği, çalışma ekonomisi, sivil havacılık, sağlık kurumları, mimarlık, iletişim bilimleri, enerji, endüstri mühendisliği, ekonometri ve denizcilik alanlarında da çalışmalar yapılmıştır. Aşağıdaki Tablo'da ise "yönetişim" ile ilgili araştırma örneklemini içerisinde en çok atıf alan makalelere, yazarların isimlerine, yayın yıllarına, yayınladıkları dergiye ve atıf sayısına yer verilmiştir.

Tablo 3: Yönetişim ile İlgili En Çok Atıf Alan Makalelere İlişkin Bilgiler

Sıralama	Makale Adı	Yazar(lar)	Yıl	Dergi Adı	Atıf Sayısı
1	Yönetişim Üzerine Notlar	M. Akif Özer	2006	Sayıştay Dergisi	239
2	Yönetişim Kavramı ve Türkiye'de Uygulanabilirliği Üzerine Değerlendirmeler	M. Zahid Sobacı	2007	Yönetim Bilimleri Dergisi	136
3	Yönetişim: Devlet Toplum İlişkilerinde Yeni Bir Aşama	Ceren Kalfa ve Faruk Ataay	2008	Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	60
4	Yönetişim Tartışmalarına Katkı: Avrupa Birliği İçin Yönetişim Ne Anlama Geliyor?	Murat Okçu	2007	Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	57
5	Küresel Çevre Sorunlarına Kolektif Çözüm Arayışları ve Yönetişim	Esra Banu Sipahi	2010	Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	43
6	Kurumsal Yönetişim Sürecinin Gelişimi Üzerine Bir Araştırma	Ö. Faruk İşcan ve Erdoğan Kaygın	2009	Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	41
7	Kamuda Bir Yapılanma Dönüşümü Olarak E-Devlet ve E-Yönetişim İlişkisi Üzerine	K. Caner Doğan ve F. Ustakara	2013	Küresel İktisat ve İşletme Çalışmaları Dergisi	33
8	Kurumsal Sürdürülebilirlik Bağlamında Kurumsal Yönetişim: Kavramın Doğuşu, Gelişimi ve Değerlendirilmesi	G. Aslı Sancar	2013	Selçuk İletişim Dergisi	33

9	Belediye Hizmetlerinin Etkinliği Açısından Hizmette Yerellik (Subsidiarite) İlkesi ile Yönetişim Kavramı Üzerine Bir İnceleme	Ahmet Uçar	2004	Celal Bayar Ün. Sosyal Bilimler Dergisi	31
10	Yerel yönetimlerde Yolsuzlukla Mücadelede Yönetişim İlke ve Uygulamaları	M. Akif Çukurçayır, M. Akif Özer ve K. Turgut	2012	Sayıştay Dergisi	23

“Yönetişim” konusu kapsamında birçok yazarın çalışması bulunmaktadır. Buna göre, M. Akif Özer (2006)’ın “Yönetişim Üzerine Notlar” makalesinin 239 atıf ile en yüksek alıntılanmaya sahip olduğu belirlenmiştir. Söz konusu çalışma, Türk kamu yönetimi literatüründe hem makale çalışmalarında hem de lisansüstü tezlerde referans olarak gösterilmiştir. Bu çalışmanın, yönetim konusunu teorik olarak derli ve toplu bir biçimde ele alması, çoğu araştırmacının ilgili çalışmaya referans vermesine sebep olmuş olabilir. Ayrıca, yönetim konusu 2006 yılı itibarıyla Türk kamu yönetiminde mevzuat olarak ta (Yerel yönetim bağlamında Kent Konseylerinin kurulması, yönetimde dijitalleşme bağlamında e-devletin oluşturulması gibi) adından söz ettirmiştir. Bununla birlikte, “yönetişim” ile ilgili en çok atıf alan makalelerin konuyu teorik bir çerçevede ele aldıkları gözlemlenmiştir.

Tablo 4’te yönetim ile ilgili yayınlanan makalelerin anahtar kelime gruplarına ve çalışmalarda kullanılan yöntemlere ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Anahtar kelime bilgileri tespit edilirken yönetim konusu ile doğrudan ilişkili kelime grupları belirtilmiştir.

Tablo 4: Yönetişim ile İlgili Yayınlanan Makalelerdeki Anahtar Kelime Grupları ve Kullanılan Yöntemler

Yıl	Makale Sayısı	Anahtar Kelimeler	Kullanılan Yöntem
2004	1	Yerel Yönetim, Yerellik İlkesi, Katılım, Yönetişim	1 Teorik Çalışma
2005	1	-	1 Teorik Çalışma
2006	2	Kurumsal Yönetişim	2 Teorik Çalışma
2007	3	Avrupa Birliği, Avrupa Yönetişimi, İyi Yönetişim, Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Yönetişim Kültürü	3 Teorik Çalışma
2008	2	Yönetişim (2), Kamu İşletmeciliği, Neoliberalizm, Sivil Toplum	2 Teorik Çalışma
2009	-	-	-
2010	6	Kurumsal Yönetişim (2), Şeffaflık, Mülkiyet Yapısı, Kurumsal Yönetişim İlkeleri, İşletme, Denetim, Risk, Yönetişim Sistemi, Yönetişim (2), Yönetişim İlkeleri, Bilgi Edinme Hakkı, Sürdürülebilir Kalkınma, Küresel Çevresel Yönetişim, Çevre Sorunları	5 Teorik Çalışma, 1 Örnek Olay Çalışması
2011	9	Verimlilik, Katılım, İl Özel İdaresi Avrupa Birliği (2), Yönetişim (4), Ağlar, Kamu Yönetimi, Demokrasi, Kurumsal Yönetişim (2), Metropolitan Kent Yönetimi, Özerklik, Yerindenlik, Küresel Yönetişim	9 Teorik Çalışma
2012	6	Küreselleşme, Yerelleşme, Liberalleşme, Yönetişim (4), Kentsel Yönetişim, Kalkınma Ajansları, Kamu Yönetimi, Hesap Verilebilirlik, Yerel Yönetimler, Yolsuzluk, Denetim, Kamu Hizmeti	6 Teorik Çalışma
		Kurumsal Sürdürülebilirlik, Kurumsal Yönetişim (2), e-Devlet (2), e-Belediye, Yönetişim (5), Yerel Yönetişim, Yurttaşlar, Saydamlık, Hesap Verebilirlik, Vatandaş	8 Teorik Çalışma,

2013	12	Katılımı, İyi Yönetişim (2), İnsan Hakları, Hukukunun Üstünlüğü, Neo-Liberalizm, Devlet, Sivil Toplum, Bilgi Edinme Hakkı, Bilgi Teknolojileri, e-Yönetişim, Yeni Kamu İşletmeciliği	2 Anket Uygulaması, 2 İstatistiksel Analiz
2014	13	Kurumsal Yönetişim (3), YKY Anlayışı, Yönetişim (6), Yerel Gündem 21, Katılım, Yerel Yönetişim (2), Yerel Yönetimler, Kent Konseyi, Çoğulcu Demokrasi, Katılımcı Demokrasi, Sivil Toplum Kuruluşu, Klinik Yönetişimi, Küresel Yönetişim, Yerelleşme	6 Teorik Çalışma, 3 Örnek Olay Çalışması, 2 Anket Uygulaması, 2 İstatistiksel Analiz
2015	19	Kent Konseyleri (2), Katılım (2), Yerel Demokrasi (2), Yönetişim (8), Etkinlik, İyi Yönetişim, Şeffaflık, Meşruiyet, Sürdürülebilir Kalkınma, e-Yönetişim, Kurumsal Yönetişim, Çok Düzlemli Yönetişim, YKY Anlayışı (2), Yönetişim Ağı (2), Küresel Yönetişim, Neoliberalizm, Sivil Toplum, Kamu Politikaları, Çevresel Yönetişim, Yerel Yönetişim	6 Teorik Çalışma, 5 Anket/Görüşme/Mülakat Uygulaması, 3 İstatistiksel Analiz, 2 İleri Düzey Nicel Analiz, 1 Örnek Olay Çalışması, 1 Kapsamlı Literatür Taraması, 1 Model Önerisi
2016	16	Yönetişim (5), Kamu Politikası, Küresel Yönetişim (2), Sivil Toplum Örgütleri, Kalkınma Ajansları, Yerel Yönetişim, Yerel Yönetimler (2), Katılım, Kurumsal Yönetişim, Şeffaflık, Sosyal Medya	10 Teorik Çalışma, 1 Örnek Olay Çalışması, 2 İstatistiksel Analiz, 1 Anket Uygulaması, 1 İçerik Analizi, 1 İleri Düzey Nicel Analiz
2017	9	Yönetişim (4), Yönetişim Ölçeği, Küresel Yönetişim, Koordinasyon, Stratejik Planlama, Avrupa Birliği (2), Kamu Yönetimi, e-Devlet, Kurumsal Yönetişim, İyi Yönetişim	6 Teorik Çalışma, 1 Ölçek Geliştirme, 1 Anket Uygulaması, 1 İleri Düzey Nicel Analiz
2018	23	Yönetişim (12), İyi Yönetişim (4), e-Yönetişim, e-Devlet (2), Kurumsal Yönetim, Yerel Yönetimler (4), Katılım (2), Sivil Toplum Kuruluşları, Devlet, Belediye (2), Kurumsal Yönetişim (3), Stratejik Yönetim, Mali Yönetişim, İnsani Yönetişim, Kamu Yönetimi, Yerelleşme, Çok Düzlemli Yönetişim, Açıklık, Hesap Verilebilirlik	13 Teorik Çalışma, 1 İstatistiksel Analiz ve Anket Uygulaması, 4 Anket/Görüşme/Mülakat Uygulaması, 2 Örnek Olay Çalışması, 2 İçerik Analizi, 1 İleri Düzey Nicel Analiz
2019	32	Yönetişim (13), YKY, Küresel Yönetişim (2), Bölgesel Kalkınma Ajansı, Değişim Yönetimi, Kamu Özel Ortaklığı, Küreselleşme, Sürdürülebilir Yönetişim, Yerel Yönetimler (6), Sivil Toplum Kuruluşları, Yerelleşme, Yerel Yönetişim (3), İyi Yönetişim (2), Kurumsal Yönetişim, Eşitlik, Şeffaflık, Hesap Verilebilirlik, Dijital Yönetişim, e-Belediye, Katılımcı Yönetim, e-Yönetişim	17 Teorik Çalışma, 5 İstatistiksel Analiz, 3 Anket/Görüşme/Mülakat Uygulaması, 3 İçerik Analizi, 1 Model Önerisi 1 Örnek Olay Çalışması 2 İleri Düzey Nicel Analiz
2020	36	Yönetim (2), Yönetişim (17), Yönetişim Göstergeleri (3), Kamu Yönetimi (3), Küresel Yönetişim (2), Demokrasi, Siyasal Katılım, Sivil Toplum (3), Kamu Yönetişimi, Yerel Yönetişim (2), Kent Konseyi, Kent, Yerel Yönetimler (2), Belediye, Büyükşehir Belediyesi, Özelleştirme, Kurumsal Yönetişim (2), Kamu Politikası, Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Çevresel Yönetişim, Dijitalleşme, e-Yönetişim, e-Devlet, Sivil Toplum Kuruluşları	20 Teorik Çalışma, 1 İstatistiksel Analiz ve Anket Uygulaması, 3 İstatistiksel Analiz, 2 İçerik Analizi 2 Örnek Olay Çalışması, 3 İleri Düzey Nicel Analiz, 4 Anket/Görüşme/Mülakat Uygulaması, 1 Endeks Geliştirme

2021	35	Yönetişim (14), e-Devlet, Sivil Toplum (2), Sivil Toplum Kuruluşları (2), e-Yönetişim (2), Kurumsal Yönetişim (3), Yerel Demokrasi, Kamu Politikası, İdare, Hükümet, Etik, Dijitalleşme, Akıllı Şehir, Akıllı Yönetişim, Avrupa Birliği, YKY, Sürdürülebilirlik, Yerel Yönetimler, E-Belediyecilik, İyi Yönetişim, Yönetişim İlkeleri, Belediyeler, Çok Düzeyli Yönetişim, Sürdürülebilir Yönetişim	19 Teorik Çalışma, 4 Anket/Görüşme/Mülakat Uygulaması, 1 Örnek Olay Çalışması, 8 İleri Düzey Nicel Analiz, 3 İçerik Analizi
------	----	---	---

Tablo 4'teki bilgiler ışığında, 2004 ve 2021 yılları arasında yayınlanan toplam 225 makalede kullanılan yöntemlerin; 134'ü teorik çalışma (%59), 28'i anket, görüşme ve mülakat uygulaması (%12), 18'i temel istatistiksel analiz (%8), 18'i ileri düzey nicel analiz (%8), 12'si örnek olay çalışması (%5), 11'i içerik analizi (%5), 1'i kapsamlı literatür taraması (%0,004), 1'i endeks geliştirme (%0,004), 1'i ölçek geliştirme (%0,004) ve 1'i model önerisi (%0,004) şeklinde sıralanmaktadır. Anahtar kelimeler bakımından Tablodaki veriler incelendiğinde, en çok kullanılan kelimeler sırasıyla; yönetim kelimesi (97 kez), kurumsal yönetim (22 kez), yerel yönetimler (18 kez), iyi yönetim (12 kez), küresel yönetim (10 kez), yerel yönetim (9 kez), sivil toplum (8 kez), katılım (8 kez), kamu yönetimi (7 kez), e-Yönetişim (7 kez), e-Devlet (7 kez), sivil toplum kuruluşları (6 kez), YKY Anlayışı (6 kez) ve Avrupa Birliği (6 kez)'dir. Dolayısıyla, yönetim alanındaki makalelerde teorik çalışmaların ağırlıklı olduğu ve "yönetişim" anahtar kelimesinin yaygın bir biçimde kullanıldığı ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte, DergiPark veri tabanında yapılan arama sonucunda 2002, 2003 ve 2009 yıllarında "yönetişim" başlığına sahip herhangi bir makale çalışması bulunamamıştır. 2004 ile 2008 arası, 2011 ve 2012 yıllarında ortaya konan makale çalışmalarının tümü yönetim konusunu teorik çerçevede ele almıştır. Aşağı, teorik çalışmalar haricinde yönetim ile ilgili yayınlanan makalelerde kullanılan yöntemler hakkında kısa bilgiler sunulmuştur.

Yönetişim başlığı ve anahtar kelimeler esas alınarak yapılan inceleme sonucunda 2010 yılında konu ile ilgili ilk örnek olay çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada, bir kamu üniversitesi örneği üzerinden yükseköğretim kurumlarında teşvik esaslı bütçeleme ve yönetim arasındaki ilişki incelenmiştir (Çekiç, 2010).

Yönetişim başlığına sahip anket çalışması ve istatistiksel veri analizine ilişkin çalışmalar, ilk kez "2013" yılında yapılmıştır. 2013 yılındaki ilk anket çalışmasının konusu, yerel yönetimlerin işleyişinde yerel yönetim pratiğine ne ölçüde yer verdiklerine ilişkindir. Bu kapsamda, vatandaşlara konu ile ilgili anket çalışması yapılarak yerel yönetimlere yönelik algı, beklenti ve düşüncelere yönelik veriler elde edilmiştir (Elma, 2013). Diğer anket çalışması ise Türkiye'de yönetim uygulamaları kapsamında ele alınan Bilgi Edinme Kanunu'nun işleyişi üzerinedir. Bu kapsamda, ilgili çalışmada bu kanunun vatandaş nezdinde "Bilgi Edinme" ve "Şeffaflık" ile ilgili beklentileri ne ölçüde karşılayıp karşılamadığı ölçülmüştür (Önay Doğan, & Ertem, 2013). İstatistiksel analiz kapsamında gerçekleştirilen makale çalışmalarının ilkinde; iş ortamı, iyi yönetim ve gelir ilişkisi analiz edilmiş, bu bağlamda ANOVA ve Kruskal Wallis testi uygulanmıştır (Yardımcıoğlu vd., 2013). Diğer çalışmada ise Borsa İstanbul'da faaliyet gösteren firmaların likidite, faaliyet, mali yapı ve karlılık rasyolarına ilişkin ortalama bilgileri incelenmiştir (Kendirli vd., 2013).

2014 yılında yapılan iki anket çalışmasından biri Çorum'daki işletmelerin kurumsal yönetim düzeylerini değerlendirmiştir (Konak & Kendirli, 2014). Diğerisi ise "sağlık" alanında üniversite hastanesinde çalışan 200 hemşirenin örgütsel gelişimindeki klinik yönetim düzeylerinin belirlenmesi üzerinedir (Gürdoğan, & Alpar, 2014). 2014 yılındaki istatistiksel analiz çalışmalarının birinde, bankaların kurumsal yönetim ilkeleri kapsamında regresyon analizi yöntemi kullanılmıştır (Şendoğdu, 2014). Diğerinde ise küresel yönetim kapsamında

Türk ithalatçı ve ihracatçı tekstil firmalarının örgütsel yapılarının dönüşümüne ilişkin veriler istatistiksel olarak analiz edilmiştir. Bununla birlikte, örnek olay çalışması bakımından 2014 yılında üç makale çalışması yapıldığı belirlenmiştir. İlk örnek olay çalışmasında, YKY yaklaşımı kapsamında yönetişimin uygulanmasında Yerel Gündem 21'in rolü ve Mersin örneği üzerinden değerlendirmelerde bulunulmuştur (Öztürk, 2014). İkinci çalışma ise Bursa Kent Konseyi Örneği üzerinden yerel yönetim uygulamalarını ele almıştır (Özgökçeler, 2014). Son örnek çalışma ise eğitimde yönetişim, katılım ve hesap verebilirlik ile ilişkili olarak Amerikan'daki Charter eğitim sisteminin Türkiye'de uygulanabilirliğini incelemiştir (Al, 2014).

Çalışma örnekleme dahilinde ilk kez 2015 yılında, yönetişim konusunu literatür taraması yoluyla ele alan bir makale çalışması (Aydınlı ve Memiş, 2015) yapılmıştır. Bu çalışma 1990-2015 yıllarını kapsayan yayınları incelemektedir. Ayrıca, yönetişim ile ilgili çalışmaların 2009 yılı itibariyle artmakta olduğunu vurgulamakta, çalışmaların çoğunlukla teorik düzeyde olduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte, çalışma bulgusuna göre yönetişim konusundaki yayınların çoğu, yönetişimi pozitif bir yaklaşım olarak ele almıştır (Aydınlı ve Memiş, 2015). Ayrıca yine ilk kez 2015 yılında, yönetişim konusu temel alan bir çalışma model önerisinde bulunulmuştur. İlgili çalışmada, iyi yönetişim ilkeleri temelinde kâr amacı gütmeyen organizasyonlarda performans ölçümüne ilişkin "Bütünsel Performans Karnesi Modeli" oluşturulmuştur (Köse vd., 2015).

2015 yılındaki diğer dört makalede anket çalışması yapılmıştır. Bu çalışmaların birincisinde; yerel yönetişim, katılım ve kent konseyleri arasındaki ilişki 213 sayıdaki kent konseyi üyelerine yapılan anket uygulaması ile tespit edilmeye çalışılmıştır (Çukurçayır vd., 2015). İkinci anket çalışmasında, 170 sayıdaki okul yöneticilerinin iyi yönetişim algıları ölçülerek konu ile ilgili çıkarımlarda bulunulmuştur (Izgar, 2015). Üçüncü anket çalışması ise, piyasada önde gelen dokuz otomotiv şirketinin halkla ilişkiler yöneticileri ile görüşme yapmıştır. Söz konusu çalışmada, bu yöneticilerin yönetişim konusuna ilişkin algıları ortaya konulmuştur (Hoştut, 2015). Dördüncü çalışmada, deniz ticareti alanındaki yönetişim uygulamalarına yönelik ilgili paydaşların görüşleri anket yoluyla ölçülmüştür (Yaman & Yaman, 2015). Son çalışmada ise spor alanında yönetişim konusu ile ilgili 50 kişiye mülakat yapılarak elde edilen bulgular yorumlanmıştır (Hergüner, 2015). Bununla birlikte, 2015 yılında iki makalede istatistiksel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bunların ilkinde, deniz ticareti alanındaki yönetişim uygulamalarına yönelik veriler, faktör analizi ve Kruskal Wallis testi yoluyla incelenmiştir (Yaman & Yaman, 2015). Diğer çalışmada ise ülkelerin kurumsal yapıları ile çevresel yönetişim konusu arasındaki ilişki diskriminant analizi ile ele alınmıştır (Bal vd., 2015). İleri düzey istatistik yöntemlerinin kullanımı bakımından ise toplamda iki çalışma yapılmıştır. İlk makalede, OECD ülkelerinde yönetişimin sürdürülebilir kalkınma üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu çalışmanın bir özelliği, konu ile ilgili model kurularak ileri düzey nicel analiz yönteminin kullanılmasıdır. Bu kapsamda, çalışmada panel veri analizine bağlı genelleştirilmiş en küçük kareler yöntemi tercih edilmiştir (Güney, 2015). Diğer çalışmada ise doğal kaynak zenginliği ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki düzeyinde yönetişim göstergelerinin ne gibi etkiye sahip olduğuna cevap aranmıştır. Bu kapsamda, yönetişim göstergelerinin aracılık etkisini ortaya çıkarabilmek için hiyerarşik regresyon analizi kullanılmıştır (Akça vd., 2015). Örnek olay çalışmasında ise yolsuzlukla mücadelede e-yönetişimin etkisi Kırgızistan örneği üzerinden değerlendirilmiştir (Yereli vd., 2015).

2016 yılındaki makale yayınları incelendiğinde, bir makalede "ileri düzey nicel analizin" kullanıldığı ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada, BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika) ülkelerinde doğrudan yabancı sermaye yatırımı ve iktisadi performans

arasındaki ilişkide yönetim göstergelerinin aracılık etkisi araştırılmıştır. Söz konusu çalışmada, ekonometrik model kurulup panel regresyon analizi sonuçlarına göre değerlendirmeler yapılmıştır (Bal vd., 2016). İstatistiksel analiz kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların birinde, kümeleme analizi yöntemi ile Dünya Bankası yönetim göstergeleri kullanılarak Türkiye'nin yönetim düzeyine ilişkin sıralaması belirlenmiştir (Ünlükaplan & Canıkalp, 2016). İkincisinde, yine kümeleme analizi yöntemi ile geçiş ekonomisi ülkelerinin yönetim performansları saptanmıştır (Canıkalp & Ünlükalp, 2016). 2016 yılında yapılan anket çalışmasında, araştırma örnekleme olarak Isparta'da bulunan kamu görevlileri bulunmaktadır. Bu kapsamda, 405 sayıdaki kamu görevlilerinin "iyi yönetim" ilkelerine ilişkin görüşleri ve algıları belirlenmiştir (Altan & Tülücoğlu, 2016). Ayrıca, bahsi geçen yılda ele alınan örnek olay çalışmasında, yönetim inovasyonlarının etkisi ile Türkiye örneği üzerinden sağlık sektörünün değişimi ve dönüşümü tartışılmıştır (Memişoğlu & Kalkan, 2016). Öte yandan, çalışma örnekleme dahilinde ilk kez 2016 yılında, yönetim konusunu içerik analizi yoluyla ele alan bir makale çalışması (Yazıcı, 2016) yapılmıştır. Söz konusu çalışmada, içerik analizi ile Marmara Bölgesi'ndeki büyükşehir belediyelerin kurumsal web sayfaları incelenmiştir. Bu web sitelerin, genel hatları ile ne ölçüde yönetim uygulamalarına sahip olduğu ortaya konulmuştur.

2017 yılında, ilk defa eğitim alanında yönetim konusu temel alınarak ölçek geliştirilmesine yönelik makale çalışması yapılmıştır (Aslan vd., 2017). Bahsi geçen sene içerisinde yapılan anket çalışmasında, Aydın'daki vergi dairelerinde çalışan 160 sayıdaki personelin yönetim algıları belirlenmiştir. Bu kapsamda, yönetim ilkelerinin vergi uygulamalarında ne yönde tesir edebileceğine yönelik görüş ve beklentilere cevap aranmıştır (Arslaner & Karaca, 2017). Bununla birlikte, 2017 yılında ileri düzey nicel analiz olarak Borsa İstanbul Ulusal endeksindeki verileri temel alan bir makale çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada, kurumsal yönetimin tahakkuk esaslı kâr yönetimi üzerindeki etkisini belirlemek için panel veri analizi yöntemi kullanılmıştır (Ocak & Arıkboğa, 2017).

2018 yılında hem anket yönteminin hem de istatistiksel analizin birlikte kullanıldığı bir makale çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada, kurumsal yönetim ilkelerini benimsemenin şirketlerde örgütsel çekicilik düzeyine ne yönde tesir edeceği araştırılmıştır. Finans sektöründe çalışan 207 kişiye konu ile ilgili anket yapılmıştır. Ortaya çıkan veriler, korelasyon ve regresyon analizi yapılarak incelenmiştir (Coşkun & Akcan, 2018). İkinci çalışmada ise Muğla Büyükşehir Belediyesi örneği üzerinden kamuda denetim ve iyi yönetim ilişkisi incelenmiştir. Bu kapsamda, ilgili kurumda uzman biri ile görüşme yapılarak konu kapsamında değerlendirmelerde bulunulmuştur (Aldemir & Şen, 2018). Üçüncü çalışmada ise deniz turizminin gelişiminde yönetim anlayışının etkisini belirlemek için yarı yapılandırılmış derinlemesine mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, deniz turizmi konusunda bilgi alabilmek için Bodrum'da bulunan uzmanlarla ve yetkili kişilerde görüşmeler yapılmıştır (Muslu, 2018). Dördüncü çalışmada, üniversite-sanayi işbirliğinde ticaret ve sanayi odalarının etkisini ortaya çıkarmak için Muğla'daki 50 işletme yöneticisine, yarı yapılandırılmış anketler yapılarak konu ile ilgili veriler elde edilmiştir. Ayrıca bu çalışmada, paydaşlar arası ve katılımcı işbirliği yönetimine yönelik değerlendirmelere yer verilmiştir (Aldemir & Uysal, 2018).

2018 yılında, yönetim kalitesi ve kamu harcamalarının iktisadi büyüme üzerindeki etkisini belirlemek için ileri düzey nicel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda, konu ile ilgili veriler çok değişkenli ve doğrusal regresyon analizi ile araştırılmıştır (Ünlükaplan vd., 2018). Bahsi geçen yılda yapılan örnek olay çalışmasının ilkinde, Serik Belediyesi örnek alınarak bu belediyenin yerel yönetim uygulamaları değerlendirilmiştir (Kocaoğlu & Fural, 2018). İkinci çalışmada ise yönetim kapsamında yerel yönetimlerde ele alınan ortaklıklar ve yerel yönetimlerin "kardeş şehir" ilişkileri incelenmiştir. Bu kapsamda, kardeş şehircilik örneği

üzerinden Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Seul ve Budapeşte Belediyeleri irdelenmiştir (Zeren & Aktulun, 2018). Yine 2018 yılında yönetim ile ilgili içerik analizi kapsamında iki makale çalışması yapılmıştır. Birinci çalışmada, 2000-2016 yılları arasında yönetim alanında hazırlanan lisansüstü tezler incelenmiştir. YÖK tez merkezindeki 133 lisansüstü tez, çalışma kapsamında değerlendirilmiştir (Ökten & Akman, 2018). İkinci çalışmada ise Borsa İstanbul’da kayıtlı turizm şirketlerinin kurumsal yönetim ilkelerini ne ölçüde uyguladıkları araştırılmaktadır. Bu çalışmadaki veriler, örneklemedeki şirketlerin faaliyet raporları, uyum raporları ve benzer kaynaklardan içerik analizi ile elde edilmiştir (Ayhün & Köse, 2018).

2019 yılında yönetim ile ilgili bir çalışma model önerisinde bulunmuştur. Bu kapsamda, iç denetim fonksiyonunun sorumlulukları ile yönetim-risk-uygunluk yaklaşımı arasındaki ilişki incelenmiştir. Konu ile ilgili yapısal eşitlik modeli ile analiz yapılmıştır (Onay & Erdoğan, 2019). İçerik analizi kapsamında ele alınan ilk yayının konusu ise büyükşehir belediyelerinin kentsel iklim yönetim kapasitelerinin incelenmesidir. Bu bağlamda, dört yönetim biçimine (kendini yönetme, tedarik, etkinleştirme ve düzenleme) göre iklim politikaları değerlendirilmektedir. Çalışmada ele alınan veriler, içerik analizi yoluyla büyükşehir belediyelerin faaliyet raporları ve stratejik planları üzerinde elde edilmiştir (Yıldırım, 2019). İkinci çalışma konusu ise içerik analizi yöntemi kullanılarak Marmara Bölgesindeki Büyükşehir Belediyeleri'nin e-belediye uygulamalarının değerlendirilmesidir (Sayımer vd., 2019). Örnek olay incelemesi ile ilgili ilk çalışmada, yönetim reformu kapsamında “Açık Kapı” uygulamasına ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır (Güler & Yılmaz, 2019).

2019 yılında yönetim ile ilgili iki makale çalışmasında, ileri düzey nicel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Birinci çalışmada, Borsa İstanbul’da kayıtlı 325 işletmeden elde edilen veriler temin edilerek kurumsal yönetim mekanizmalarının düzenleyici etkileri araştırılmıştır. Bu kapsamda ürün çeşitlendirme düzeyi, yönetim kurulu büyüklüğü, sahiplik yapısı gibi kurumsal yönetime etki eden etkenler üzerinden oluşturulan araştırma modeli, çoklu doğrusal regresyon analizi ile test edilmiştir (İlhan, vd., 2019). İkinci çalışma konusu ise Borsa İstanbul endekslerinin etkinliği üzerinedir. Bu çalışmada, kurumsal yönetim ve hisse senedi fiyatları arasındaki ilişki En Küçük Kareler ve Çok Değişkenli Regresyon analizi ile araştırılmıştır. Temel istatistiksel analiz kapsamında ise Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye, sürdürülebilir yönetim göstergeleri verileri kullanılarak çok boyutlu ölçekleme yöntemine göre analiz edilmiştir. İkinci çalışmada, yönetim ve ekonomik performans ilişkisi temel alınarak kümeleme analizi ile OECD ülkelerinin konumları incelenmiştir (Yiğit & Muzır, 2019). Üçüncü çalışmada, Türkiye’deki kurumsal açık arşiv erişim organizasyonlarına ilişkin yönetim uygulamaları değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, çalışmada ANOVA testi ve Farklılık analizi uygulanmıştır (Alav, 2019). Dördüncü çalışma, iyi yönetim ve toplumsal refah arasındaki ilişki üzerinde durmuştur. Bu kapsamda, Dünya Bankası “Yönetişim Göstergeleri”, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı’nın İnsani Gelişim Endeksi ve Sosyal Gelişim Endeksi verileri istatistiksel anlamda incelenmiştir (Süslü vd., 2019). Beşinci çalışmada, ülkelerin devlet şekilleri ve hükümet sistemleri ile yönetim kaliteleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda, Dünya Bankası yönetim göstergesi verileri üzerinden T testi ve ANOVA testi uygulanmış, konu ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır (Karataş, 2019).

2019 yılında anket uygulaması yapılan çalışma kapsamında, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesinde çalışanların yönetim ilkeleri ile ilgili algıları ortaya konulmuştur (Belli vd., 2019). Diğer çalışmada ise Kocaeli’ndeki il ve ilçe belediyelerinde görevli 26 katılımcı ile yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca, e-yönetişim kapsamında yerel yönetimlerde hizmet sunumu ve vatandaş etkileşimine ilişkin hususlar ele

alınmıştır (Sayımer & Küçüksaraç, 2019a). Üçüncü çalışmada ise vatandaşlara Kocaeli’ndeki yerel yönetim birimlerinin sundukları e-yönetişim hizmetleri ile ilgili anket yapılmıştır (Sayımer & Küçüksaraç, 2019b).

2020 yılında hem anket uygulaması hem de istatistiksel analizlerin iç içe olduğu bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada, ilkokullarda görevli 530 öğretmenin yönetim algılarına ilişkin veriler elde edilmiştir. İlkokullardaki yönetim düzeylerini araştırmak için t-testi ve ANOVA gibi istatistiksel analizlerden yararlanılmıştır (Gül & Yaşar, 2020). Diğer çalışmada, Türkiye’de turizm politikasının oluşturulmasında yönetim yaklaşımının etkisi ölçülmüştür. Bu kapsamda, turizm sektöründeki yöneticilerle yüz yüze görüşme yapılarak konu değerlendirilmiştir (Ağbay & Karakılıç, 2020). 2020 yılında yalnızca istatistiksel analiz kapsamında yönetim konusunu ele alan çalışmalarda bulunmaktadır. Bu çalışmaların ilkinde, yönetim göstergeleri doğrultusunda ülkelerin performansları incelenmiştir. Ayrıca, ülkelerin yönetim göstergeleri kapsamındaki benzerlik seviyeleri, k-ortalamalar kümeleme analizi yöntemi kullanılarak belirlenmiştir (Özer vd., 2020). İkinci çalışmada, Avrupa Birliği’ne üye ve aday ülkelerin yoksulluk, yönetim ve kişi başı GSMH değişkenleri arasındaki ilişki araştırılmaktadır. Bu kapsamda, söz konusu ülkelerde yönetim ve ekonomik veriler arasında ilişki korelasyon analizi ile incelenmiştir (Kılıç & Keser, 2020). Üçüncü çalışmada, Dünya Bankası yönetim göstergeleri verileri üzerinden ülkelerin yönetim performansları k-ortalama yöntemi ile sınıflandırılmış ve ARAS yöntemi ile de sıralanmıştır. Bu kapsamda, ülkelerin yönetim düzeyleri ile ilgili bulgular yorumlanmıştır (Gündoğdu & AYTEKİN, 2020). Bununla birlikte, 2020 yılında yönetim başlığına sahip iki ileri düzey nicel analizi çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada, İslami bankalardaki kurumsal yönetim ile performans arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu bağlamda, yönetim kurulu bağımsızlığının ve büyüklüğünün banka performansı üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Çalışma hipotezlerini test etmek için çoklu doğrusal regresyon analizleri ve korelasyon analizleri kullanılmıştır (Önal, 2020). İkinci çalışmada, satış performansını belirleyen kurum içi ve kurumlar arası yönetim uygulamalarının etkisi araştırılmaktadır. Bu kapsamda, kurumsal sosyal sorumluluk, kurumsal yönetim ilkeleri ve satış performansı ile ilgili değişkenler hesaplanarak regresyon analizleri yapılmıştır (Sarioğlu & İyigün, 2020). Üçüncü çalışmada, gelişmekte olan ülkelerdeki yönetim kalitesinin uluslararası portföy yatırımları üzerinde nasıl bir etkiye sahip olduğu incelenmektedir. Bu kapsamda, çalışma dahilindeki ülkelerin dataları, panel veri analizi yöntemi ile araştırılmıştır (Kaya & Aksoy, 2020). Öte yandan, 2020 yılından yapılan örnek olay çalışmasında, yerel yönetim uygulaması olarak “Kent Konseyleri” ele alınmıştır. Ayrıca, çalışma konusu “Malatya Kent Konseyi” örneği üzerinden incelenmiştir (Çiğdem, 2020). Diğer çalışmada ise İsveç örneği üzerinden küresel çevresel yönetim, uluslararası işbirliği ve çevresel yönetim uygulamaları değerlendirilmiştir (Sevük vd., 2020).

2020 yılında kamu yönetiminde yönetim kapsamında literatürdeki çalışmaları ele alan bir makale çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada, içerik analizi ile yönetim alanında yayınlanan çalışmalar incelenmiştir (Erat, 2020). İkinci çalışmada ise Türkiye’deki siyasi partilerin halkla ilişkiler ve kurumsal yönetim ile ilgili sosyal medya paylaşımları incelenmiştir. Bu kapsamda, dört siyasi partinin Facebook ve Twitter kullanımı içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Bir diğer çalışmada, finansal okuryazarlık ile yönetim arasındaki ilişki incelenmektedir. Bu kapsamda, ilgili kamu kurumu uzmanları ve ekonomistlerle yarı yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler ışığında değerlendirmeler yapılmıştır (Türk & Bayram, 2020). Üçüncü çalışmada yönetim, kalkınma ve yoksulluk ilişkisi ele alınmaktadır. Bu kapsamda, Kocaeli örneği üzerinden Kent Konseyleri ve Kalkınma Ajanları “yoksulluk” kavramı ile ilişkilendirilmiştir. Ayrıca, ilgili paydaşlarla mülakatlar yapılarak konu değerlendirilmiştir (Emini & Kalkan, 2020). Dördüncü çalışmada, Burdur örnekleme içerisinde

yönetişim perspektifine göre STK'ların ve yerel yönetimlerin ilişkileri incelenmiştir. Bu kapsamda hem yerel yönetimler hem de sivil toplum kuruluşları temsilcileri ile mülakatlar gerçekleştirilmiştir (Gönüllü, 2020). Öte yandan, 2020 yılında yönetim başlığına sahip bir çalışmada, sosyo-mekânsal etkileşim ve yönetim bağlamında “Çok Değişkenli Sınır Geçirgenlik Endeksi” diye tanımlanan bir endeks geliştirilmiştir. Bu Geçirgenlik Endeksi, Türkiye'nin sınır bölgelerinde uygulanabilmesi bakımından sosyo-mekânsal etkileşim ve yönetim kistaslarına göre belirlenmiştir (Söylemez & Varol, 2020).

2021 yılında yönetim ile ilgili yapılan alan araştırmalarının ilki, Osmaniye'de yerel demokrasi, katılım ve sivil toplum algısı üzerinedir. Bu kapsamda, belli başlı STK üyelerine anket uygulanmış ve belediye meclis üyeleri ile de mülakat yapılmıştır (Akarca, 2021). Diğer çalışmada, Artvin'deki HES Projelerine verilen tepkiler, yönetim ilkeleri bakımından değerlendirilmiş ve ilgili paydaşlara yarı yapılandırılmış mülakat tekniği uygulanmıştır (Firidin, 2021). Üçüncü çalışmada, yönetim sürecinde iletişim araçlarının etkisini belirlemek için Havacılık sektöründeki STK üyelerine anket uygulanmıştır (Yılmaz vd., 2021). Dördüncü çalışmada ise küresel yönetim ilkeleri kapsamında Türk vatandaşlarının koronavirüs ile mücadelede sağlık hizmetlerini nasıl algıladıkları araştırılmaktadır. Bu doğrultuda, sağlık hizmeti sunumuna ilişkin toplumsal algının belirlenmesi için 329 kişiye anket uygulanmıştır (Taş, 2021). 2021 yılında yönetim ile ilgili yayınlanan örnek olay çalışmasının konusu ise kurumsal yönetim ilkelerinin ve etik karar almanın önemi ile ilgilidir. Bu kapsamda, kurumsal yönetim eksikliğine ve etik yetersizliklere bağlı olarak Japonya'daki Olympus Şirketi'nin paydaşlarına şirket ile ilgili doğru bilgiler sunmaması eleştirilmiştir (Celayir & Başar, 2021). İçerik analizi kapsamında ise ilk olarak, Ege Bölgesi büyükşehirleri ve il belediyelerinin kurumsal web siteleri e-yönetişim yeterlilik düzeyi açısından incelenmiştir (Şengül & Balıkçı, 2021). İkinci çalışmada büyükşehir belediyelerinin kurumsal web siteleri, yönetim ilkelerinin yeterliliği açısından incelenmiştir. Kriterlerin ağırlıklandırılmasında çok kriterli karar verme yöntemlerinden yararlanılmıştır (Gençkaya vd., 2021). Üçüncü çalışmada ise Bakanlıkların resmi Twitter hesapları kurumsal yönetim ilkeleri ve halkla ilişkiler bakımından içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir (Doğmuş, 2021).

2021 yılındaki ileri düzey nicel analiz çalışmalarının ilkinde, Türkiye ve seçili Avrupa Birliği ülkelerinde akıllı şehir yönetişimine etki eden parametreler irdelenmiştir. Bu bağlamda, dinamik mekânsal panel veri yaklaşımı kullanılmış ve ortaya çıkan bulgular dijitalleşme kapsamında değerlendirilmiştir (Demirkıran, vd., 2021). İkinci çalışmada ise Dünya Bankası yönetim göstergelerinin doğrudan yabancı yatırımlar üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Bu kapsamda, Avrupa Birliği ülkelerinin yönetim verileri model kurularak panel veri analiz yöntemiyle incelenmiştir (Barış & Bekteş, 2021). Üçüncü çalışmada Dünya Bankası yönetim göstergeleri verileri ile yönetim ve ekonomik kalkınma arasında ilişkiyi incelenmiş ve En Küçük Kareler (EKK) yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir (Almohammed & Ekşi, 2021). Dördüncü çalışmada, Sahra Altı Afrika ülkelerinde yönetim kalitesinin vergi verme çabası üzerindeki etkisini araştırmaktadır. Çalışma kapsamında geleneksel panel veri yöntemi kullanılmıştır (Günay & Topal, 2021). Beşinci çalışma ise uluslararası yatırım antlaşmalarının ihlalinde demokratik yönetişimin etkisini nicel analiz yoluyla araştırmıştır (Carlson & Ziegler, 2021). Altıncı çalışmada, havayolu sektöründeki şirketlerin çevresel, sosyal ve yönetim düzeyleri ile finansal performans arasındaki ilişki panel regresyon yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir (Şişman & Çankaya, 2021). Yedinci çalışmada, ekonomik büyüme ve Dünya Bankası yönetim göstergeleri arasındaki nedensellik ilişkisi analiz edilmiştir (Özdemir & İmamoğlu, 2021). Sekizinci çalışmada, OECD ve AB üyesi ülkelerin sürdürülebilir yönetim düzeyleri, çok kriterli karar yöntemleriyle analiz edilmiştir (Aytekin & Gündoğdu, 2021). Dokuzuncu

çalışmada, kurumsal yönetim performansının doğrudan yabancı yatırımlar üzerindeki etkisi panel veri analizi yöntemi ile incelenmiştir (Karpuz & Sayılır, 2021).

3. YÖNETİŞİM ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Makale çalışmalarda kullanılan anahtar kelime grupları ele alındığında; “yönetişim”, “kurumsal yönetim”, “yerel yönetimler”, “iyi yönetim”, “küresel yönetim” ve “kamu yönetimi” gibi kelime gruplarının öne çıktığı belirlenmiştir. Ayrıca genel itibarıyla, “kurumsal yönetim” anahtar kelimelerine sahip çalışmaların işletme ve iktisat alanındaki çalışma kapsamında yönetim konusunu ele aldıkları görülmektedir. Çalışma kapsamında incelenen tüm tezlerde kullanılan anahtar kelime grupları da makale çalışmalarına benzer bir biçimde “yönetişim”, “yerel yönetimler” ve “kamu yönetimi” kelime gruplarına sahip olduğu bu yönüyle, makale çalışmaları ile ilgili sonuçların Aydın ve Memiş (2015)’in çalışma bulguları ve lisansüstü tezlerle ilgili sonuçların ise Ökten ve Akman (2018)’in yaptığı çalışma bulguları ile benzeştiği görülmüştür. Öte yandan, makale çalışmalarında kullanılan yöntemlerin ağırlık olarak teorik çalışma olmasıyla birlikte lisansüstü tezlerde de benzer sonuçların olduğu tespit edilmiştir. Özellikle çalışma kapsamında ele alınan yayınlarda, son birkaç yılda iktisat ve işletme gibi alanlarda “yönetişim” konusunda ileri düzey nicel analiz ile ilgili çalışmaların artmakta olduğu gözlemlenmiştir. Bu kapsamda, özellikle kamu yönetimi alanında benzer çalışmaların alan araştırmaları ile desteklenerek ortaya konulması önerilmektedir.

Kamu yönetiminde yönetim çalışmalarının bir kısmı yerel yönetim, sivil toplum ve kent konseyleri ile ilgilidir. Bu çalışmalarda kent konseyleri ve sivil toplum kuruluşları genel hatlarıyla yönetimin ilkeleri göz önünde bulundurularak incelenmiştir. Yerel yönetim ile ilgili diğer çalışmalarda yerel yönetimlerde müşteri odaklılık, yerel kalkınma bakımından yönetim, yönetim göstergeleri ve yasal mevzuatın değerlendirilmesi konuları ele alınmıştır. Ayrıca, yerel yönetimlerin web sitelerinin yönetim ilkeleri bakımından incelenmesi gibi yerelde e-yönetişim ve dijitalleşme araçları üzerinden konu incelenmiştir. Öte yandan, kamu yönetiminde reform ve değişim çerçevesinde ele alınan çalışmalarda, YKY yaklaşımı ve yönetim ilkeleri üzerinden teorik tartışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda bir kısım çalışmalar örnek uygulamalar üzerinden yönetim konusunu değerlendirmiştir. Özellikle iktisat ve işletme alanlarındaki çalışmalarda ikincil veriler üzerinden şirketlerin veya ilgili paydaşların kurumsal yönetim düzeyleri araştırılmıştır. Özellikle son yıllarda, iyi yönetim ve kurumsal yönetim ile ilgili Dünya Bankası yönetim göstergeleri verileri üzerinden nicel analiz yönteminin yaygın bir biçimde kullanıldığı tespit edilmiştir.

Bununla birlikte, yönetim konusunu ele alan çalışmalarda; kapsamlı literatür taraması, endeks geliştirme, ölçek geliştirme ve model önerisinde bulunma gibi yöntemler çok nadir olarak kullanılmıştır. Gelecek çalışmalarda kamu yönetiminde yönetim ile ilgili yayınlarda ileri düzey nicel analizlerin kullanılması ile konu hakkında daha bütüncül çerçeve oluşturulmasına katkı sağlanabilir. Araştırma bulguları değerlendirildiğinde, yönetim konusundaki çalışmaların kamu yönetiminden farklı olarak sosyoloji, eğitim, turizm ve sağlık gibi disiplinler arası alanlarda ele alınan bir konu olduğu ortaya çıkmaktadır.

4. SONUÇ

Bibliyometrik analiz ilgili alanlarda yapılan ve yayınlanan akademik çalışmaların araştırılmasına, incelenmesine, alandaki değişimi ve eğilimleri göstermesine katkı sunmaktadır. Bu doğrultuda söz konusu araştırma, “yönetişim” ile ilgili çalışmaları bibliyometrik analiz yöntemi kullanarak ele almıştır. Bununla birlikte, yönetim konusu özellikle 1990 yıllardan itibaren literatürde yer edinmeye başlamakla birlikte o zamandan günümüze kadar ki süreçte etkisini sürekli devam ettirmiştir. Bu araştırma, yönetim konusunun ulusal literatürdeki

etkisini ortaya koyma, 2002-2021 yılları içerisinde Türkiye’de “yönetişim” başlığı altında yapılmış araştırmaların akademik literatürdeki yansımalarını ve genel eğilimlerini tespit etmek amaçındadır. Araştırma verilerinin analizinde bibliyometrik araştırmaların alt amaçları doğrultusunda altı (tür ayrımı [lisansüstü tez ve makale], yayınlanma yılları, anahtar kelime grupları, en çok atıf alan makaleler, Anabilim Dalları ayrımı ve kullanılan araştırma yöntemleri) parametre oluşturularak veriler incelenmiştir. Yönetişim alanı ile ilgili araştırma bulguları içerisinde öne çıkan sonuçlar; en sık kullanılan anahtar kelime gruplarının “yönetişim” kavramından sonra “kurumsal yönetişim” ve “yerel yönetimler” olması, en sık kullanılan yöntemin “teorik” çalışmalar olması, siyaset bilimi ve kamu yönetimi anabilim dalındaki çalışmaların ağırlıklı olması, en çok atıf alan çalışmanın “teorik” çerçevede yönetişim konusunu ele alması ve son yıllarda “yönetişim” çalışmalarının artmaya başlaması olarak belirlenmiştir.

Bu araştırmada kamu yönetimi alanında yapılan çalışmaların yönetişimi nasıl ele aldıkları incelenmiş ve yönetişimin hangi konular ve yaklaşımlar ekseninde çalışıldığı ortaya konulmuştur. Özellikle yönetişim başlığı içerisindeki 543 çalışmadan %46’sı kamu yönetimi alanında yapılmıştır. Araştırma bulguları neticesinde Türkiye’de kamu yönetiminde yönetişim konusu üzerine yapılan lisansüstü düzeydeki çalışmaların yaklaşık % 50’si son 5 yıl içerisinde gerçekleşmiştir. Araştırma sonucu göstermektedir ki “yönetişim” yaklaşımının devam eden süreçte güncelliğini, önemini ve yoğunluğunu devam ettirmesi beklenmektedir. Ayrıca çeşitli disiplinler tarafından incelenen yönetişim çalışmalarının Türkiye’de en çok siyaset bilimi ve kamu yönetimi alanında yapıldığı belirlenmiştir. Bu çalışmalar konuları itibariyle ağırlıklı olarak yerel yönetişim, kent konseyleri ve sivil toplum konularını incelemişlerdir. Çalışmaların çoğunun kurumlardaki değişim ve dönüşüm sürecine etki eden yönetişim ilkeleri ve göstergelerini ele aldıkları belirlenmiştir. Bu bağlamda, çalışmaların yerel demokrasi, katılım, kalkınma, büyüme, mevzuat, dijitalleşme, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkisi olarak “yönetişim” kavramını ele aldıkları ortaya çıkmıştır. Kamu yönetiminde yönetişim ile ilgili teorik çalışmalarda ise yaygın olarak YKY yaklaşımı üzerinden etkinlik, katılım ve demokrasi kavramları ele alınarak yönetişim konusu açıklanmıştır.

Bu çalışmadan elde edilen bulgular temel alındığında, kamu yönetiminde yönetişim alanının gelişimine ilişkin çeşitli öneriler getirilebilir. İlk olarak, çalışmanın kapsam ve güncellik bakımından Web of Science ve Scopus gibi uluslararası alanda önemli olarak görülen diğer veri tabanları ile genişletilerek incelenmesi, alanla ilgili daha geniş bilgi sağlanmasına imkân verecektir. İkinci olarak, bu araştırmada anahtar kelime grubu bakımından sadece “yönetişim” terimi seçilmiştir. Gelecek araştırmalarda, yönetişim alanındaki terimlerin arttırılması ve çeşitlendirilmesi suretiyle bu alandaki başkaca önemli çalışmalarında analize dahil edilmesine imkân sağlanabilir. Dolayısıyla, yönetişim alanında kapsamlı bir literatür analizi yapılması, araştırma sonuçlarının gelişmesine yardımcı olacaktır. Bunun yanında araştırma içeriğine bu alanda yapılmış diğer çalışmalarında (bildiri çalışmaları, kitaplar, kitap bölümleri, notlar vb.) eklenmesi ile araştırma sonuçları daha kapsamlı bir hale gelebilecektir. Son olarak, konu ile ilgili daha fazla sayıda ileri düzey nicel analizlere ve ampirik araştırma yöntemlerine yer verilmesinde fayda vardır. Tüm bu öneriler, yönetişim ile ilgili alanyazına katkı sağlama potansiyeline sahiptir. Bu yüzden, bir sonraki çalışma kapsamı belirlenirken yukarıda vurgulanan hassasiyetler göz önüne alınabilir.

KAYNAKÇA

- Ağbay, N. C. & Karakılıçık, Y. (2020). Turizm Politikasının Oluşturulmasında Yönetişim Uygulaması: Türkiye Üzerine Bir Araştırma. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 17(2), 248-269.
- Akarca, A. (2021). Osmaniye'de Sivil Toplum ve Yönetişim. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(1), 129-153.
- Akça, E. E., Bal, H., & Demiral, M. (2015). Mediation Effect of the Governance Indicators in the Natural Resources Abundance and Economic Growth Relationship: Empirical Evidence from the MENA and Caspian Countries. *Ege Academic Review*, 15(3), 301-312.
- Al, H. (2014). Eğitim Hizmetlerinin Sunumunda Yönetişim Arayışları: Charter Yöntemi. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, 9(1), 127-136.
- Alav, O. (2019). Türkiye'deki Kurumsal Açık Erişim Organizasyonlarının Yönetişim Uygulamalarının Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(29), 503-529.
- Aldemir, C. & Şen, E. (2018). Yerel Yönetimlerde Denetim ve İyi Yönetişim İlişkisi Muğla Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Ombudsman Akademik*, 2018 Yılı Özel Sayı/Kamu Hizmetlerinde İyi Yönetim İlkeleri, 213-243.
- Aldemir, C. & Uysal, T. (2018). Üniversite Sanayi İşbirliğinde Ticaret ve Sanayi Odalarının Rolü: Bir Yönetişim Modeli Olarak MUTSO Akademi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(3), 1005-1022.
- Alfonzo, P. M., Sakraida, T. J., & Hastings-Tolsma, M. (2014). Bibliometrics: Visualizing the Impact of Nursing Research. *Online Journal of Nursing Informatics*, 18(1), 1-16.
- Almohammed, H. & Ekşi, İ. (2021). Is Governance Effective in Economic Growth? Evidence From MSCI Countries. *Hitit Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 41-55.
- Altan, Y. & Tülücoğlu, S. (2016). Türk Kamu Yönetiminde İyi Yönetişim Algısı: Isparta Örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), 302-322.
- Arslaner, H., & Karaca, Y. (2017). Türkiye Kamu Yönetiminde Yönetişim Algısı: Aydın İli Vergi Dairelerinde Bir Uygulama. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(4), 128-151.
- Aslan, M. S., Usta, M. E., & Şen, S. (2017). Eğitim Örgütlerinde Yönetişim Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 91-121.
- Aydınlı, H. İ., & Memiş, L. (2015). 1990'lardan Günümüze Türkiye'de Yönetişim (Governance): Literatüre Dayalı Bir İnceleme. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 15(29), 116-143.
- Ayhan, E., Çolak, A., & Önder, M. (2022). Türkiye'deki Kamu Yönetimi Çalışmalarının Eğilimi: 1990-2019 Yılları Arasında AİD'de Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 17(1), 1-28.
- Ayhün, S. E., & Köse, B. Ç. (2018). Kurumsal Yönetişim Uygulamalarının Analizi: Borsa İstanbul'da İşlem Gören Turizm Şirketlerinde Bir Araştırma. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 13(1), 93-109.

- Aytekin, A. & Gündoğdu, H. G. (2021). OECD ve AB Üyesi Ülkelerin Sürdürülebilir Yönetişim Düzeylerine göre SWARA Tabanlı TOPSIS-Sort-B ve WASPAS Yöntemleriyle İncelenmesi. *Öneri Dergisi*, 16(56), 943-971.
- Bal, H., Algan, N., & Özdemir, P. (2015). Yeni Kurumsalçı Perspektifte Çevresel Yönetişim ve Kurumsal Çerçevenin Önemi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 16(2), 179-191.
- Bal, H., Akça, E. E. & Manga, M. (2016). Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımı ve İktisadi Performans Arasındaki İlişkide Yönetişim Göstergelerinin Aracılık Etkisi: BRICS Ülkelerinden Ampirik Bulgular. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 12(27), 1-22.
- Barış, S., & Bekteş, S. (2021). Yönetişim Göstergelerinin Doğrudan Yabancı Yatırımlar Üzerindeki Etkisi: Avrupa Birliği Ülkelerinden Deliller. *Sakarya İktisat Dergisi*, 10(1), 1-24.
- Barzelay, M. (1992). *Breaking Through Bureaucracy: A New Vision for Managing in Government*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Belli, A., Tunç, A., & Aydın, A. (2019). Yerelde Yönetişim Algısı Üzerine Bir Alan Araştırması: Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Örneği. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 18(1), 256-270.
- Boston, J., Martin, J., Pallot, J., & Walsh, P. (1996). *Public Management: The New Zealand Model*. Oxford, UK: Oxford University Press.
- Canıkalp, E., & Ünlükaplan, İ. (2016). Geçiş Ekonomilerinde Yönetişim Kalitesinin Kümeleme Analizi ile Belirlenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(3), 1-14.
- Carlson, D., & Ziegler, J. (2021). The Role of Democratic Governance and Indirect Expropriation in International Investment Treaty Violations. *Uluslararası İlişkiler*, 18(72), 37-49.
- Celayir, D. & Başar, P. (2021). Kurumsal Yönetişim İlkeleri ve Etik Karar Alma: Bir Vaka Çalışması. *Uluslararası Beşeri ve Sosyal Bilimler İnceleme Dergisi*, 5(1), 70-80.
- Chawla, R. N., & Goyal, P. (2022). Emerging Trends in Digital Transformation: A Bibliometric Analysis. *Benchmarking: An International Journal*, 29(4), 1069-1112.
- Commission on Global Governance (1995). *Our Global Neighbourhood: The Report of the Commission on Global Governance*. Oxford: Oxford University Press.
- Coşkun, A. E. & Akcan, A. F. (2018). Kurumsal Yönetişim İlkelerinin Benimsenmesinin Örgütsel Çekiciliğe Etkisi. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(1), 64-75.
- Çekiç, O. (2010). Yükseköğretim Kurumlarında Teşvik Esaslı Bütçeleme ve Yönetişim Arasındaki İlişkinin Açıklanması: Bir Kamu Üniversitesi Örneği. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 83-102.
- Çiğdem, E. (2020). Yerel Yönetişim Uygulaması Olarak Kent Konseylerinin Malatya Kent Konseyi Üzerinden Değerlendirilmesi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(8), 202-225.
- Çukurçayır, M. A., Eroğlu, H. T. & Sağır, H. (2015). Yerel Yönetişim, Katılım ve Kent Konseyleri. *Yerel Politikalar*, 1, 1-20.

- Demirkıran, S., Yücel, M. A., Terzioğlu, M. K., & Selvi, A. (2021). Dijital Dönüşüm Sürecinde Akıllı Yönetişim. *TESAM Akademi Dergisi*, 8(2), 489-519.
- DergiPark Akademik (2022). *DergiPark Arama Ekranı*, 13 Ekim 2022 tarihinde <https://dergipark.org.tr/tr/search?q=§ion=articles> adresinden alındı.
- Doğmuş, E. (2021). Covid-19 Pandemi Döneminde Kurumsal Yönetişim ve Halkla İlişkiler Bağlamında Sosyal Medyanın Kullanımı: Türkiye Cumhuriyeti Bakanlıklarının Kurumsal Twitter Hesapları Çerçevesinde Bir Araştırma. *Egemia Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Medya ve İletişim Araştırmaları Hakemli E-Dergisi*, (9), 4-31.
- Elma, Y. (2013). Azerbaycan’da Yerel Yönetişim ve Belediye: Bakü ve Yakın Havzası Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(2), 163-186.
- Emini, F. T. & Kalkan, M. (2020). Yönetişim Merkezli Kalkınma Perspektifinden Yoksulluk Kavramına Bir Bakış: Kocaeli Örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(75), 1240-1254.
- Erat, V. (2020). Kamu Yönetimi Çalışmalarında Yönetişim. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (21), 121-136.
- Ergen, Z. (2012). Yönetimden Yönetişime: Katılımcı Bütçeleme Modeli. *Maliye Dergisi*, 163, (Temmuz-Aralık), 316-334.
- Fagerberg, J., Fosaas, M., & Sapprasert, K. (2012). Innovation: Exploring the Knowledge Base. *Research Policy*, 41(7), 1132-1153.
- Firidin, E. (2021). HES’lere Toplumsal Tepki Verilmesi Konusunda ÇED ve HKT’lerin Rolünün İyi Yönetişim Ekseninde Değerlendirilmesi: Artvin İli Örneği. *Memleket Siyaset Yönetim*, 16(36), 367-396.
- Fritzen, S. (2008). Bureaucrats and Politicians in Southeast Asia. E. M. Berman & J. Rabin, *Encyclopedia of Public Administration and Public Policy* (2 nd edition) içinde (s. 242-246), New York: CRC Press Taylor & Francis Group.
- Gençkaya, Ö. F., & Gündoğdu, H. G. (2017). Küresel Yönetişim Ekseninde Stratejik Planlarda Koordinasyonun Önemi. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 5(Özel Sayı), 125-137.
- Gençkaya, Ö. F., Gündoğdu, H. G., & Aytekin, A. (2021). Büyükşehir Belediyeleri Web Sitelerinin Yönetişim İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 16(3), 705-726.
- Gönüllü, C. (2020). STK-Belediye-Yönetişim Ekseninde Birbirlerinin Gözünden Aktörler: Burdur İli Örneği. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 9(23), 51-69.
- Guo, Y. M., Huang, Z. L., Guo, J., Li, H., Guo, X. R., & Nkeli, M. J. (2019). Bibliometric Analysis on Smart Cities Research. *Sustainability*, 11(13), 3606.
- Gül, B. & Yaşar, M. (2020). İlkokullarda Yönetişim Düzeyinin İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 122-139.
- Güler, T. & Yılmaz, A. (2019). Bir Yönetişim Reformu Olarak Devletin Gülen Yüzü: “Açık Kapı” Uygulaması. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(3), 359-374.
- Günay, H. F. & Topal, M. H. (2021). Does Quality of Governance Affect Tax Effort in Sub-Saharan Africa?. *JOEEP: Journal of Emerging Economies and Policy*, 6(2), 414-434.

- Gündoğdu, H. G. (2019). The Importance of the Participatory Democracy and the Multilevel Governance in the Solution of the Problems of Representative Democracy. T. U. Uysal & C. Aldemir, *Multi-Level Governance in Developing Economies* (s. 215-239) içinde Hershey PA: IGI Global Publisher.
- Gündoğdu, H. G. (2020). *Türkiye’de Kamu Yönetiminde Koordinasyon*, Ankara: Nobel Bilimsel Eserler.
- Gündoğdu, H. G. & Aytekin, A. (2020). Yönetişim Göstergeleri Bağlamında Ülkelerin Kümeleme Analizi ve Aras ile Değerlendirilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (66), 301-318.
- Güney, T. (2015). Yönetişim ve Sürdürülebilir Kalkınma: OECD Panel Veri Örneği. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 29(2), 349-363.
- Gürdoğan, E. P., Alpar, Ş. E. (2014). Klinik Yönetişim İklimi Ölçeğinin (KYİÖ) Türkçe Geçerlilik ve Güvenilirliği. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 5(3), 229-235.
- Haunschild, R., Bornmann, L., & Marx, W. (2016). Climate Change Research in view of Bibliometrics. *PLoS One*, 11(7), 1-19.
- Hergüner, B. (2015). Bir Yönetişim Konusu Olarak Büyük Spor Organizasyonlarının Mirası: Trabzon’dan Bir Vaka Çalışması. *Karadeniz Araştırmaları*, 12(47), 151-161.
- Hood, C. (1991). A Public Management For All Seasons?. *Public Administration*, 69(1), 3-19.
- Hoştut, S. (2015). Kurumsal Yönetişim ve Halkla İlişkiler: Halkla İlişkiler Uzmanlarıyla Niteliksel Bir Araştırma. *Selçuk İletişim*, 9(1), 55-71.
- Izgar, H. (2015). Modern Toplumun Yönetim Biçimi İyi Yönetişim Üzerine Bir İnceleme. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 24-38.
- İlhan, T., Okan, T., & Özden, M. (2019). Türk İşletme Gruplarında Kurumsal Yönetişim Mekanizmalarının Ortak Yönetim Kurulu Üye Profilleri Üzerindeki Etkileri. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (54), 160-192.
- Karataş, A. (2019). Devlet Şekilleri ve Hükümet Sistemleri Türlerinin Ülkelerin Yönetişim Göstergeleri Bakımından Meydana Getirdiği Farklılıkların Belirlenmesi. *Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6, 109-148.
- Karpuz, E. & Sayılır, Ö. (2021). Kurumsal Yönetişim Kalitesinin Doğrudan Yabancı Yatırımlar Üzerindeki Etkisi: Orta Gelirli Ülkeler Üzerine Bir Araştırma. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (60), 281-308.
- Kaya, E. & Aksoy, M. (2020). Ülke Yönetişim Kalitesinin Uluslararası Portföy Yatırımları Üzerindeki Etkisi. *Maliye ve Finans Yazıları*, (114), 181-210.
- Kearns, K. P. (1996). *Managing for Accountability: Preserving the Public Trust in Public and Nonprofit Organizations*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Kendirli, S., Konak, F. & Turan, H. (2013). Kurumsal Yönetişim Uygulamalarının Firma Performansı Üzerine Etkisi: BİST İkinci Ulusal Pazarında Bir Uygulama. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(3), 31-46.
- Keping, Y. (2018). Governance and Good Governance: A New Framework for Political Analysis. *Fudan Journal of the Humanities and Social Sciences*, 11, 1-8.

- Kılıç, B. & Keser, A. (2020). Avrupa Birliği'ne Üye ve Aday Ülkelerde Yönetişim ile Ekonomik Veriler Arasındaki İlişki. *Beykoz Akademi Dergisi*, 8(1), 265-279.
- Kocaoğlu, M. & Fural, M. (2018). Yerel Yönetimlerde Yönetişim Uygulamaları: Serik Belediyesi Örneği. *Asia Minor Studies*, AGP Sempozyum Özel Sayısı, 150-165.
- Konak, F. & Kendirli, S. (2014). Kurumsal Yönetişim Açısından İşletme Sermayesi Yönetimi ve İşletmelere Etkileri; Çorum Ölçeğinde Bir Araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 28(4), 113-129.
- Köse, Y., Karabacak, H., & Atik, M. (2015). Kâr Amacı Gütmeyen Organizasyonlarda Performans Ölçümü ve İyi Yönetişim İlkelerine Dayanan Bir Model Önerisi: Bütünsel Performans Karnesi. *Verimlilik Dergisi*, (3), 7-36.
- Leung, X. Y., Sun, J., & Bai, B. (2017). Bibliometrics of Social Media Research: a Co-Citation and Co-Word Analysis. *International Journal of Hospitality Management*, 66, 35-45.
- Memişoğlu D. ve Kalkan B. (2016). Sağlık Hizmetlerinde Yönetişim, İnovasyon ve Türkiye. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(2), 645-665.
- Muslu, A. (2018). Deniz Turizminin Gelişimi İçin Yönetişim İhtiyacı: Bodrum Bölgesi'nde Nitel Bir Araştırma. *Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Dergisi*, 10(2), 183-210.
- Ocak, M., & Arıkboğa, D. (2017). Kurumsal Yönetişim Bileşenlerinin Tahakkuk Esaslı Kâr Yönetimi Üzerine Etkileri: Bağımsız Üyelerin ve Kadın Üyelerin Önemi. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 46(1), 98-116.
- Onay, A. & Erdoğan, M. (2019). Yönetişim-Risk-Uygunluk (YRU) Yaklaşımı ve İç Denetim Fonksiyonu İlişkisi: İç Denetim Sorumluluklarının YRU Yaklaşımına Etkisi Üzerine Yapısal Eşitlik Modeli Araştırması. *TIDE Academia Research*, 1(2), 149-198.
- Osborne, D., & Gaebler, T. (1992). *Reinventing Government: How the Entrepreneurial Spirit is Transforming the Public Sector*. New York: Addison-Wesley.
- Osborne, D., & Plastrik, P. (1997). *Banishing Bureaucracy: The Five Strategies for Reinventing Government*. Reading, MA: Addison Wesley.
- Ökten, A., & Akman, E. (2018). Türkiye'de Yönetişim Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi (2000-2016). *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 32(4), 1027-1045.
- Önal, M. M. (2020). İslami Bankalarda Kurumsal Yönetişim ve Performans: Malezya ve Körfez İşbirliği Konseyi Ülkelerindeki Bankaların Karşılaştırmalı Bir Çalışması. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(5), 1477-1487.
- Önay Doğan, B. & Ertem, T. (2013). Türkiye'de Yönetişim Uygulamaları Bağlamında Bilgi Edinme Kanununun İşleyişi ve Yöneltilen Eleştiriler: Katılımın Önündeki Engel Gizlilik. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (20), 24-42.
- Özdemir, D., & İmamoğlu, İ. K. (2021). Yönetişim Göstergeleri ve Büyüme: Gelişmiş ve Gelişmekte Olan G20 Ülkeleri için Bir Nedensellik Analizi. *Uluslararası Ekonomi İşletme ve Politika Dergisi*, 5(1), 113-135.
- Özer, M. A. (2005). Günümüzün Yükselen Değeri: Yeni Kamu Yönetimi. *Sayıştay Dergisi*, 59, 3-46.

- Özer, M. A. (2006). Yönetişim Üzerine Notlar. *Sayıştay Dergisi*, 63, 59-89.
- Özer, M. A., Koçak, D., & Türe, H. (2020). Yönetişim Göstergeleri Doğrultusunda Ülkelerin Performanslarının Değerlendirilmesi. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(1), 25-53.
- Özgökçeler, A. (2014). Yerel Kalkınmada Büyümlü Bir Kavram: “Yerel Yönetişim” (Bursa Kent Konseyi Örneği). *ISGUC The Journal of Industrial Relations and Human Resources*, 16(1), 67-82.
- Öztürk, Y. E. (2014). Yeni Kamu Yönetimi Anlayışı Bağlamında Yönetişim Kavramı, Türkiye’de Uygulanabilirliği ve Bir Yönetişim Aracı Olarak Yerel Gündem 21 Uygulaması (Mersin Örneği). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 9(1-2), 229-256.
- Pollitt, C. (1993). *Managerialism and the Public Services: The Anglo-American Experience*. (2nd Edition), Oxford: Blackwell.
- Pritchard, A. (1969). Statistical Bibliography or Bibliometrics? *Journal of Documentation*, 25(4), 348-349.
- Rhodes, R. A. W. (1996). The New Governance: Governing without Government. *Political Studies*, 44, 652-667.
- Rosenbloom, D. H. (1998). *Understanding Management, Politics and Law in the Public Sector*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Samaratunge, R., Alam, Q., & Teicher, J. (2008). The New Public Management Reforms in Asia: A Comparison of South and Southeast Asian Countries. *International Review of Administrative Sciences*, 74(1), 25-46.
- Sarioğlu, C. İ., & İyigün, İ. (2020). Intra and Inter-corporate Governance: Implications on Perceived Sales Performance. *The International New Issues in Social Sciences*, 8(1), 15-44.
- Saymer, İ. & Küçüksaraç, B. (2019a). E-Yönetişim Bağlamında Belediyelerin Hizmet Sunumu ve Belediye-Yurttaş Etkileşimine Etki Eden Faktörler: Kocaeli İli Örneği. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (37), 173-194.
- Saymer, İ. & Küçüksaraç, B. (2019b). Belediyelerin E-Yönetişim Hizmetlerine Yönelik Yurttaşların Bilgi, Farkındalık ve Kullanım Düzeyleri: Kocaeli İli Örneği. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 2(2), 259-283.
- Saymer, İ., Dondurucu, Z. & Küçüksaraç, B. (2019). Dijitalleşen Kentlerde Yönetişim: Marmara Bölgesi Büyükşehir Belediyeleri'nin Karşılaştırmalı E-Belediyecilik Uygulamaları. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (5), 420-443.
- Sevük, H. Y., Azarkan, E., Erdem, F. H., & Çelik, N. B. (2020). Küresel Çevresel Yönetişim Bağlamında Uluslararası İşbirliği ve Çevresel Yönetişim Uygulamasında İsveç Örneği. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (25), 96-120.
- Söylemez, E. & Varol, C. (2020). Sınır Bölgelerinde Sosyo-Mekânsal Etkileşim ve Yönetişim: Türkiye Örneği. *İdealkent*, 11(29), 140-172.
- Stoker, G. (1998). Governance as theory: Five propositions. *International Social Science Journal*, 50(155), 17-28.

- Süslü, B., Coşkun, B., & Pank, Ç. (2019). Türkiye İçin İyi Yönetişim ve Toplumsal Refah İlişkisi Üzerine Bir İnceleme. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 33(1), 219-241.
- Şendoğdu, A. A. (2014). Kurumsal Yönetişim İlkeleri Işığında Kriz Yönetimi Açısından Krizi Fırsata Çevirme: Türk Bankacılık Sektöründe Bir Uygulama. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 12(1-2), 15-26.
- Şengül, R. & Balıkçı, Ö. (2021). Yerel Yönetimlerde E-Yönetişim Üzerine Bir Araştırma. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 11(2), 417-436.
- Şişman, M. E., & Çankaya, S. (2021). Çevresel, Sosyal ve Kurumsal Yönetişim (ESG) Verilerinin Firmaların Finansal Performansına Etkisi: Hava Yolu Sektörü Üzerine Bir Çalışma. *Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 25(1), 73-91.
- Tabak, A., Barbak, A., & Öztürk, T. (2016). Kamu Politikası Disiplininin Kavramsal Gelişimini Bibliyometri Kullanarak Anlamak Mümkün Mü?: 1980-2014 Döneminin Bilimsel Haritalama Analizi. *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 117- 143.
- Taş, Ö. (2021). Social Perception on Providing Health Services During The Fight Against Coronavirus from the Perspective of Global Governance's Principles. *The Journal of Social Science*, 5(9), 1-15.
- Tortop, N., İspir, E. G., Aykaç, B., Yayman, H., & Özer, M. A. (2017). *Yönetim Bilimi*. (11. Baskı), Ankara: Nobel Yayınları.
- Türk, E. & Bayram, A. (2020). Halkla İlişkiler ve Kurumsal Yönetişim Bağlamında Sosyal Medyanın Kullanımı: Türkiye'deki Siyasi Partilerin Facebook ve Twitter Kullanımı Üzerine Bir Araştırma. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (33), 106-128.
- Ünlükaplan, İ., & Canıkalp, E. (2016). Dünya Bankası Yönetişim Göstergeleri ile Türkiye'nin Yönetişim Kalitesi Konumunun Belirlenmesi: Kümeleme Analizi. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 37(2), 409-428.
- Ünlükaplan, İ., Arısoy, İ., & Canıkalp, E. (2018). Yönetişim Kalitesi ve İktisadi Büyüme: Türkiye Ekonomisi İçin Bir Ampirik Analiz. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, Prof. Dr. Harun TERZİ Özel Sayısı, 487-508.
- Van Eck, N. J., & Waltman, L. (2014). Visualizing Bibliometric Networks. Y. Ding, R. Rousseau, & D. Wolfram, *Measuring Scholarly Impact: Methods and Practice* içinde (s. 285-320). Switzerland: Springer.
- Van Raan, A. F. J. (2005). For Your Citations Only? Hot Topics in Bibliometric Analysis. *Measurement: Interdisciplinary Research and Perspectives*, 3(1), 50-62.
- World Bank (1989). *Sub-Saharan Africa: From Crisis to Sustainable Growth*, Washington, D.C.: The World Bank Publication.
- Yaman, F. & Yaman, E. (2015). The Actor's Attitudes Towards the Principles of Governance: The Case of Maritime Commerce Sector in Turkey. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 2(2), 81-99.
- Yardımcıoğlu, F., Şahpaz, K. İ. & Savaşan, F. (2013). İş Ortamı ve İyi Yönetişim ile Milli Gelir İlişkisi: İstatiksel Bir Analiz. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(2), 251-277.

- Yazıcı, T. (2016). Governance in Local Governments: A Comparative Analysis Over the Web-Sites of Metropolitan Municipalities of Marmara Region. *AJIT-e: Academic Journal of Information Technology*, 7(22), 43-50.
- Yereli, A. B., Atsan, E. & Kızıltan, M. (2015). Yolsuzlukla Mücadelede E-Yönetişim ve Kırgızistan'daki Durum. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 129-150.
- Yıldırım, K. (2019). Assessing Capacity of Urban Climate Governance: A Case From Turkish Metropolitan Municipalities. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 14(2), 299-338.
- Yılmaz, H., Ateş, S. S., & Muratoğlu, S. (2021). Sivil Toplum Kuruluşlarında Yönetişim Bir Alt Boyut Olarak İletişim: Havacılık Alanında Uygulama. *PressAcademia Procedia*, 13(1), 62-68.
- Yiğit, F. & Muzır, E. (2019). Efficiency of the Major Borsa Istanbul Indexes: An Empirical Investigation about the Interaction between Corporate Governance and Equity Prices Through a Market Model Approach. *Ekonomi İşletme ve Maliye Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 237-245.
- YÖK Ulusal Tez Merkezi (2022). *Tarama Terimi Ekranı*, 13 Ekim 2022 tarihinde <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden alındı.
- Zeren, H. E. & Aktulun, E. (2018). Yönetişim Çerçevesinde Ortaklıklar ve Belediyelerin Kardeş Şehir İlişkileri: Ankara Büyükşehir Belediyesi Örneği. *ASSAM Uluslararası Hakemli Dergi*, 5(11), 1-14.
- Zhang, P., Yan, F., & Du, C. (2015). A Comprehensive Analysis of Energy Management Strategies for Hybrid Electric Vehicles Based on Bibliometrics. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 48, 88-104.